Nicolae VASILE

•

Zâna și viața

NICOLAE VASILE

zâna și viața

roman

Cuvânt-înainte: Ion C. Ștefan

AREFEANA
București – 2017

EDITURA AREFEANA
Str. Pazon Marin, nr. 1, București
Tel.: 021 639 27 31, 0721 985 683
e-mail: arefeana@gmail.com

Editor: Ion C. Ștefan
Lector: George Vlaicu
Coperta și tehnoredactarea: Dan Amza

Copyright © Nicolae Vasile, 2017

Descrierea CIP a Bibliotecii Nationale a României
VASILE, NICOLAE
Zâna și viața : roman / Nicolae Vasile ; cuv.-înainte: Ion C. Ștefan. - București : Editura Arefeana, 2017
ISBN 978-606-8143-84-2

I. Ștefan, Ion C. (pref.)

821.135.1

Motto:

Cu bărbații mă înțeleg foarte bine,
dacă nu sunt căsătorită cu ei!…

Marilyn Monroe

Un tehnocrat cu talent literar

Inginerul Nicolae Vasile este un tehnocrat, dăruit cu harul creației literare.

Profesor universitar, cu un doctorat în științe tehnice, acum conduce el însuși doctoratele altor aspiranți la gloria științifică.

Este membru al Academiei de Științe Tehnice, membru al Societății Scriitorilor Târgovișteni, precum și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști.

Ca scriitor, a publicat eseuri, romane, studii filosofice, poezii, dintre care amintim: *Punctul de sprijin, Echilibrul Marinarului, Reinventarea omului, Omul ciclic, Taxa lui Caron, Dominoul iubirii, Grădina Domnului* – și altele, apărute la editurile: Bibliotheca, Arefeana, AGIR, Mediamira, Electra ș.a.

Este competent în toate aceste domenii și, ca editor care i-a tipărit în ultimii ani mai multe volume, pun garanție pentru talentul și inventivitatea sa, în care îmbină elementele reale cu altele imaginate, care ar fi putut avea loc. Scrisul lui este firesc, antrenant, convingător, modern – mai ales în romanele de dragoste, așa cum ar fi *Dominoul iubirii. Raiul* și actualul *Zâna și viața*.

E vorba de o construcție subtilă, desfășurată pe două planuri: preafrumoasa Zâna transferă termenul superlativ generalizat în substantiv propriu. Ascensiunea acestei fete, provenită dintr-o familie modestă, spre calitatea și profesia de actriță, este marcată de succese, dar și de insatisfacții, generate de două căsătorii ratate.

În planul al doilea apare, ca o compensație, Alex, bărbatul ideal potrivit structurii ei sufletești – om de știință și scriitor talentat. Drumul mai departe, în comun, al celor doi este dirijat logic și sentimental. Alesul de-acum are, la rândul său, un parcurs de glorie ca elev, student, om de știință și apoi scriitor de succes.

Deși întâlnirea celor doi pare întâmplătoare, în cadrul unei echipe de teatru de amatori, unde ea este regizor, iar el elaborează scenarii, potrivite specificului acestui grup de intelectuali rafinați, care își dedică o parte a timpului liber artei, acțiunea romanului se desfășoară antrenant și convingător.

Liantul între cei doi devine Maestrul: profesorul ei de la teatru, un monument de actor, regizor și scenarist, căruia cei doi îi pregătesc o monografie reprezentativă.

Este cult, rafinat, înțelept și blând, model pentru cei mai tineri, stăruind pentru fericirea celor doi. Zâna are tot mai multă încredere în talentul și profilul moral al lui Alex: „Contez pe părerea ta. Ca romancier, ești unul dintre cei mai buni!” – îi spune Zâna, spre final, lui Alex. Este afirmația care confirmă și întărește reuniunea sufletească și artistică dintre cei doi. Autorul are o subtilă metodă de

dinamizare a întregii acțiuni: sfârșitul unui capitol se face cu câteva exclamații mobilizatoare, dinamice, referitoare la o persoană sau un sentiment, pentru ca începutul capitolului următor să preia expresia care întărește sentimentele celor doi, dând întregului roman o forță cursivă, ca a unui izvor de munte, căruia nu-i poți opri înaintarea; tocmai de aceea, capitolele romanului nu au titlu, ci alunecă unul după celălalt, într-o atractivitate tot mai accentuată, până la final, unde, contrar altor cărți ale lui Nicolae Vasile, este fericit, pe măsura dorinței festive a cititorului.

Iată cum o minunată lume artistică se îmbină cu rigurozitatea celei științifice, într-un cuplu ideal, de reciprocitate și iubire sinceră.

Distinsul scriitor Nicolae Vasile este un mare meșter al romanelor de dragoste și mă aștept de la el la noi surprize. Îi urez mult succes, fiindcă se află pe un drum ascendent, spre gloria deplină!

Ion C. ȘTEFAN,
Membru al Uniunii Scriitorilor din România

– Mărine! Mărinee! Mărineee!… Haide odată, vino încoa, las-o dracu'! Poți s-o vezi și altă dată, că doar nu pleacă d'acolo!

– Băi, fraților, chiar are ceva, pare mai mare decât e, parcă nu se mai termină! Cât am lucrat la ea, și m-am tot suit pe schelele alea, nu mi se părea așa! Are ceva special în ea, această ciudățenie făcută de noi, nu iese normal din pământ, ai impresia că țâșnește de undeva, din adâncuri!

– Păi, înainte o strica schelele alea! Nu o vedeai bine din cauza lor.

– Dar ce ai, mă, ai înnebunit? Ai luat-o razna, sau ai devenit și tu artist? Hai la o bere, c-om mai discuta noi acolo!… Pe mine, cel mai rău mă doare că s-a terminat și nu știu de unde o să mai iau un ban de acum încolo. Cine dracu' o mai plăti vreo lucrare așa de mare p'aci?…

– Câte o bere de fiecare, aci, băiatu'! Dar repede, că mor de sete! Vezi, să nu fie halbele alea jumate spumă, că doar nu ne-ai găsit pe noi proștii satului, să-ți plătim aer!

– Vineee băiatu'! Acuș, acuș!…

– Bunăăă! Bravo, băiete!

– Mamă, mamă, după o treabă terminată, ce-aș mai vrea o femeie! De la o vreme, numa' la femei mi-e gândul.

– Dar, Mărine, tu crezi că vreo femeie te-ar vrea pe tine?

– De ce să nu mă vrea, mă, de ce? Ce sunt ciumat? Uite-l pe bărbosu' ăsta al lu' Brâncuși, îl caută femeile p'aci cu sutele! Artiste, scriitoare, modiste, neveste de miniștri, neveste de bogătani, toate-l caută! E una de prin Irlanda, care s-a mutat de tot aci. A învățat și românește! Umblă toata ziua prin sat, teleleie, îmbrăcată cu o ie ponosită. Când mai vine și el p'aci, tot strigă după el „Ia-mă de nevastă, ia-mă de nevastă, ia-mă de nevastă, Constantine!…"

– Da, mă, dar el e artist, lucrează cu capu', cu ideile, nu ca noi, cu târnăcopul!… Ăștia sunt mult mai căutați de femei!… Ăsta a gândit coloana aia care nu se mai termină. Pentru el a fost simplu s-o gândească până-n cer, dar pentru noi, care o construim, este imposibil s-o facem. Deci, noi suntem ăia proștii, neputincioșii, nu el!

– Băi, dacă s-a născut unul ca el p'aci, o fi ceva special în pământul ăsta, în aerul pe care-l respirăm, în fructele pe care le mâncăm!… Poate că s-o găsi ceva din minunăția acestor locuri și-n noi, și-n urmașii noștri, și-n urmașii urmașilor noștri, că asta se transmite!

– Băi, prost sau deștept, putincios sau neputincios, tot găsesc eu o femeie, dar vreau să găsesc una, așa, mai specială, pe care s-o iau de nevastă. Vezi, și eu mă gândesc la urmași!

– Doamne ferește!… Bate-n lemn, Mărine!… Chiar vorbești serios?

– Da mă, vorbesc foarte serios…. Să am și eu femeia mea acolo, de câte ori am chef… sus pe ea!… Ce e rău în asta?…

– Băi, fraier mai ești!… Asta e la început!

– Hai, măi, le știți voi pe toate! Și… cum o să fie dup'aia?

– Păi, ba mă doare mijlocul, ba este mama bolnavă, ba este bunica pe moarte! Uite așa, tu cu femeie, tu fără femeie!

– Asta nu este nimic, măi Mărine, să vezi când o-ncepe cu bisericeala!… Ba e postul Paștelui, ba al Sântamăriei, ba al Crăciunului! O să inventeze ea și posturi care nu există!

– Și ce dacă este post, mă, n-o să mănânc carne și lapte! Doar n-o să mor eu de foame!

– Da, dar nici nu te culci cu nevasta!

– Cuuum?…

– Așa cum auzi! Daca nimerești una d'aia bisericoasă, cu mamă și bunică așișderea, nu pupi femeie o jumate din an.

– Mama lor de femei! Să nu prind una d'asta la mine în casă. O să-i spun de la-nceput. Să știe că omul face regula în casă. Ca să fiu sigur că înțelege, nici n-o să le las să-mi boteze copiii. Să nu mai nenorocească și p-alții din generațiile viitoare!

– Ești foarte curajos! O să mai vedem noi atunci! Mai luăm o bere?

– Mai luăm, Mărine… Dacă o s-o ții cu însurătoarea, nu știu dacă te va mai lăsa nevasta la bere cu noi.

– S-o creadă ea! Băiatuu, încă un rând!…

Este o vorbă românească, referitoare la alegerea nevestei, care este să fie a ta, vine și de la curu' Pământului!... Și... a lu' bietu' Mărin... a venit!...

O chema Eufrosina. Lui nu prea i-a plăcut numele ăsta, nu suna chiar românește, cum era el obișnuit cu femeile de prin sat, dar atunci nu mai gândea la nimic. Îi venise sorocul, îi luase Dumnezeu mințile. Se supunea cu plăcere la toate vrerile ei. Chiar nu se simțea bine, când ea nu dorea ceva special de la el. Abia mai târziu a conștientizat că are o soacră grecoaică, care își botezase fiica, pe nevasta lui, cu un nume grecesc, ce se traducea prin veselie, voioșie. Nevasta lui chiar așa era! Plină de viață și bună voie, iubitoare față de toți, de copii, de părinți și nu în ultimul rând față de soțul ei, neaoșul Mărin. Eufrosina era o încântare pentru toată familia și chiar pentru cei din jur.

Primul semnal negativ din familie a apărut când Mărin, consecvent cu ideile lui, s-a opus categoric botezului fiului său, primul venit pe lume. Bărbatul, plin de el, amintindu-și discuția cu amicii lui de bere, constatase că viața sa, de „cap de familie" evolua exact pe făgașul prevestit de aceștia. Soacră-sa, grecoaica, foarte bisericoasă, îi inspirase și fiicei sale același comportament și exista pericolul ca acesta să se prelungească și spre copii. De aceea, masculul feroce din el, luase hotărârea fermă, să oprească aceste manifestări religioase din familia sa.

La al doilea copil, o fată, soacra a pus la cale o strategie. Știind, de la prima naștere, excesul de bună dispoziție al ginerelui său, scăldat pe deplin în alcool, a mers ea la oficiul stării civile și a înregistrat,

pentru nepoțica sa, două nume, unul comun, obișnuit prin sat, dar și unul grecesc, Hrisanty, care înseamnă „floare de aur”.

Furia lui Mărin a fost de nedescris. Pacea lui cu soacra s-a terminat pentru totdeauna, iar pentru soție era un prim avertisment. Supărarea a trecut, totuși, repede datorită celei mici, de o drăgălășenie extremă, cu buclele ei blonde, inspirându-i tatălui său numele de „Zâna”. De atunci, el numai așa i-a zis.

Pentru ca să termine ceea ce începuse deja, conștientă fiind, oricum, de stricarea iremediabilă a relației cu ginerele său, grecoaica a făcut și pasul următor. Într-un moment bine ales, în bună colaborare cu un preot local, i-a botezat creștinește pe cei doi copii. Pentru ea, Dumnezeu era mult mai important decât pacea cu ginerele său.

– Doamne! Doamnee! Doamneee!... Ajută-i pe acești copii!

– Zână! Zânăă! Zânăăă!… Unde ești, fata mamii?

– Of!… Ce este, mamă? Ce strigi așa? Sperii vecinii! Cine știe ce vor crede unii că s-a întâmplat?…

– Păi, unde dispăruși așa? Nu știam ce s-a întâmplat cu tine! Ce mă interesează pe mine ce cred vecinii!

– Ce să se-ntâmple, mamă? Mă ascund și eu pe unde pot, să am puțină liniște, ca să învăț. Nu mă pot concentra în balamucul făcut de voi. M-am săturat de certurile voastre! Vreau să învăt cât mai bine, să pot pleca d'aci, să-mi fac viața mea, așa cum vreau eu. Să scap odată de voi!

– Așa zici acum! Când o să ajungi acolo, o să vezi că n-o să-ți placă.

– Acolo s-ajung!

Era frumoasă, deșteaptă și cuminte. La școală, a fost premiantă pe linie, fruntașă atât la disciplinele exacte, dar și la cele umaniste, având și un deosebit talent artistic. Lua premii la olimpiadele școlare cele mai diverse, atât la literatură, cât și la matematică, dar și la muzică. În ultimii ani de liceu, a avut o poveste de dragoste, cu un coleg, Gelu. Totul a fost frumos până la momentul deciziilor importante ale vieții, cum ar fi alegerea facultății pe care urma să o urmeze. Dacă pentru el, alegerea avea ceva intuitiv,

potrivit cu ceea ce gândise și spusese tot timpul și s-a înscris la Politehnică, Zâna le-a făcut tuturor, atât celor de acasă, cât și colegilor, o mare surpriză. A decis să dea la teatru!

– Dar, draga mea, nu înțelegi că, și în cazul fericit, pentru tine, când vei intra, o să fie o problemă: aici, în orășelul nostru, nu vei putea să-ți faci o carieră! Ce să mai spunem dacă nu vei intra?!... Știi că sunt doar câteva locuri pentru toată țara! O să fii frustrată toată viața!... Tu, cea mai bună elevă din școală, chiar și din oraș, după cum spun unii dintre profesorii tăi, să nu intri la facultate! căuta să-i schimbe decizia Gelu.

– Dragule, atâta încredere ai tu în mine? Dacă am decis așa, voi intra! Poate nu din prima, nu din a doua, nu din a treia, dar voi da mereu, până o să intru.

– Doamne, dar încăpățânată mai ești! Nu credeam că vom ajunge vreodată să avem păreri atât de diferite!

– Dar, dragul meu, aceasta nu este o problemă! Eu aleg acest drum în viață cu toată convingerea și te rog, dacă ții la mine, să mă ajuți, să nu mă împiedici! Eu nu am niciun comentariu de făcut asupra alegerii tale și îți urez, din tot sufletul, succes! Vreau să ai succes, făcând ceea ce îți place!

– Păi... eu am făcut o alegere serioasă!

– Vai, ce rău mă doare ceea ce ai spus acum! Nu aș fi crezut să aud vreodată de la tine așa ceva! Adică și tu gândești, ca mulți alții, de altfel, că a fi actriță înseamnă să fii curvă?

– Hai, dragă, să nu dramatizăm! Vezi, deja m-am adaptat un pic, folosesc termeni din viitoarea ta ocupație!

– Bine, bine, ai întors-o inteligent, dar mi-a rămas, cu durere în suflet, primul tău gând!

Gelu a intrat din prima încercare, Zâna nu. Au fost doar cinci locuri și sute de candidați. Ea a fost a șasea! Aceeași situație și în anul următor. La a treia încercare, Zâna a intrat, la teatru, acolo unde a dorit atât de mult.

El părea că suporta mai ușor insuccesele Zânei, la intrarea în facultate, decât vestea intrării sale. Faptul acesta, deja împlinit, l-a pus în fața unei situații existențiale greu de depășit. Ținea foarte mult la ea, ar fi făcut orice să fie împreună pentru toată viața, dar nu putea concepe să o împartă cu nimeni altul, nici măcar pe durata unei ore, a două, a trei, sau cât Dumnezeu poate ține un spectacol de teatru, în care ea, iubita lui, ființa care i-a acaparat toate gândurile în ultimii ani, putea juca orice rol, inclusiv acela de a fi, ipotetic, femeia altcuiva. Va putea el să trăiască astfel?… Va putea el să facă abstracție de simbolistica spectacolelor de teatru, el, care prin formația sa, de om al cifrelor, nu știa decât că unu plus unu fac doi?… În teatru, în general în artă, uneori, unu plus unu fac… unu, chiar dacă asta se întâmplă doar pentru o scurtă perioadă. Era supus unei grele încercări.

Analizând, la cald, toate aspectele situației a hotărât că cea mai bună soluție ar fi să o ceară, fără nicio întârziere, în căsătorie.

Ea a acceptat imediat, fără nicio ezitare. Considera că el este omul destinat ei, cu el va trăi toată

viața. Viitoarea sa ocupație, cea de actriță, care acum se prefigura ca o certitudine, nu reprezenta, din punctul ei de vedere, un pericol pentru o viață normală de familie. Nu vedea în noua ei poziție o sursă de căutătoare permanentă de alți bărbați. Își iubea soțul și nu gândea deloc la altcineva.

Zâna a terminat cu brio facultatea, a cunoscut colegi de facultate, profesori, actori mai în vârstă, regizori, scenariști, scenografi, coregrafi, operatori, recuziteri și orice alți bărbați care conlucrează, împreună cu femei de fel de fel de specialități, la realizarea multor magnifice construcții culturale, ceea ce sunt, în realitate, spectacolele de teatru. A împrumutat și ea din limbajul lui, care se ocupa, în activitatea de zi cu zi, de construcții.

Ea a lucrat și în televiziune, unde, în cadrul unor emisiuni pentru copii, a realizat zeci de spectacole, jucând rolul de… „zâna cea bună"!… Cei de acolo, care i-au dat acest rol, nu știau de porecla ei din fragedă copilărie. Astfel, „zâna", devenise, pentru ea, pe lângă numele de alint și un nume de scenă.

Gelu a făcut mari eforturi în lupta cu el însuși. Ar fi dorit să poată suporta mai ușor, mai natural, situația. Zâna căuta să-i facă mai blândă suferința, evitând, pe cât posibil, fără să-și pericliteze slujba, în special deplasările lungi, mai ales cele în străinătate. Dar nu era mereu posibil!… În fond, ea nu făcea altceva decât să-și practice meseria pentru care luptase și se pregătise atât. Căuta să-și găsească un suport moral, pentru a nu pica într-o depresie, în fața unei realități tot mai greu de suportat. Situația de acasă se tensiona de la zi

la zi. Gelu făcea tot mai dese crize de gelozie. Ajunsese să n-o mai lase să meargă la spectacole, să-i ceară frecvent să-și găsească o altă ocupație!

Începuse să se gândească serios la imposibilitatea continuării vietii sale de familie. Înainte de a lua o decizie, Zâna a vrut să aibă o discuție cu părinții. Cu fiecare în parte, pentru că în urma divergențelor tot mai mari, tatăl său părăsise familia. Oricum, cu amândoi odată ar fi fost imposibil să ajungă la o concluzie, date fiind diferențele majore de opinii dintre cei doi!

Cu mama sa, discuția a fost scurtă și radicală:

– Ce mă sfătuiești să fac, în situația în care am ajuns? Știu că sunt situații în care sfaturile nu prea ajută, dar vreau să cunosc și părerea ta.

– Draga mamii, știi că țin la tine ca la ochii din cap și că nu-ți vreau decât binele! Să nu te încrezi în niciun bărbat! Toți sunt orgolioși și egoiști!... Vezi-ți de treaba ta, de cariera ta, de viața ta, iar dacă soțului tău nu-i convine, lasă-l! Nu-ți amărî viața pentru un bărbat gelos! Gelozia este o boală grea, care nu trece! Din contră, ea se agravează odată cu vârsta!

Cu tatăl ei, discuția a fost mult mai nuanțată. El ținea foarte mult la ea și păstrau o legătură strânsă, chiar dacă el părăsise familia. Era vorba de legătura indestructibilă, metafizică, dintre tată și fiică:

– Măi tată, mă!... Nu credeam că o să ajung vreodată la o așa tensiune în familia mea!... Familia mea, nici nu m-am obișnuit încă bine cu noțiunea de „familia mea" și iată, este pe cale să se destrame!

Am făcut eforturi mari în acest sens, am ascultat de îndemnul biblic, pe care popa îl spune în slujba de cununie. Am părăsit familia părintească pentru a avea familia mea. Având mereu în minte experiența negativă a relației dintre tine și mama, am făcut tot ce am putut să nu ajungem tot acolo, dar se pare că nu se poate. Ce sfat îmi dai…

– Fata tatii, nici nu știi cât poate ține un tată la fiica lui!

– Știu ce se spune, de afinitățile tată-fiică, respectiv, mamă-fiu, dar din cărți, nu din viață. D'asta am și vrut să discutăm. Tu ai școala vieții!…

– De când te-am văzut pentru prima dată, când erai mică de tot, cu buclele alea aurii, nu am avut altceva mai sfânt pe lume! Știi că eu te-am „botezat" Zâna?… Maică-ta și bunică-ta erau preocupate să-ți dea niște nume străine! Așa sunt femeile!…

– Bine, bine, hai să depășim! Ce ai să-mi spui acum?

– Fata mea, frumusețea, pentru o femeie, este un blestem, nu o binecuvântare!… Femeia frumoasă devine o țintă pentru toți bărbații din jurul său, este privită ca un trofeu, pe care orice bărbat dorește să-l aibă în vitrina sa. La tine, datorită meseriei pe care singură ți-ai ales-o, este și mai greu, pentru că ești foarte expusă. Mai departe, depinde de fiecare femeie în parte, dacă devine o icoană sau o curvă. De regulă, cele care sunt și deștepte, devin icoane. D'asta mă bucur pentru tine, că am văzut că ești și deșteaptă, nu numai frumoasă.

– Deci, revin!… Care este sfatul?

– Urmează-ți drumul tău! Nu te poticni de un bărbat care nu te înțelege, deci… care nu te merită!…

– Mulțumesc pentru încredere, dar e greu! Eu am pus suflet în această căsătorie!

– Nicio despărțire nu este ușoară! Ce, tu crezi că pentru el va fi mai ușor? Dar, dacă nu merge, nu merge!… Vezi, caută activități plăcute, ajutătoare, să nu pici cumva în vreo depresie, că va fi și mai rău! Caută repede ceva de făcut, ceva care să te pasioneze foarte tare, poate, chiar, un alt bărbat!…

– Hai, măi tată!… Păi, cum stă treaba cu diferența dintre icoană și curvă?

– Da!… Am spus eu că ești deșteaptă!…

În final, a hotărât să divorțeze. Faptul că nu au avut copii a fost o circumstanță atenuantă.

– Mamă! Mamăă! Mamăăă!… Acolo unde ești,… fii pregătită să mă nești din nou!… Viața asta nu prea mi-a ieșit!…

– Tată! Tatăă! Tatăăă!…

Nu sunt așa deșteaptă, cum mă crezi tu!… Uite, acum nu știu ce să mai fac!

O despărțire este dureroasă, indiferent dacă ai vreo vină, sau nu. Un om corect nu poate să nu gândească și la posibilitatea de a fi greșit și el cu ceva. Ruperea unor legături de durată doare. Zâna reținuse mai multe din sfaturile tatălui său, chiar în forma lor brutală, așa cum au fost spuse, după cum îi era lui felul. El nici nu le putea spune altfel! Începuse să caute soluții de viitor printre oportunitățile pe care le refuzase anterior. Le ocolise doar pentru a menaja orgoliile și geloziile fostului soț. Astfel, ajunsese să analizeze posibilitatea de a intra în echipa de realizare a unui mare spectacol, pe care îl pregătea unul dintre cei mai în vogă regizori ai momentului. Fuseseră mai multe ședințe de casting, la care nu participase intenționat, pentru că, în caz de succes, ar fi presupus multe deplasări, inclusiv în străinătate. Acum situația se schimbase și spera să mai prindă această excelentă oportunitate profesională. Era acolo o adevărată „echipă națională de teatru”, care cuprindea peste o sută de membri, actori din toate generațiile, tot ce avea mai bun teatrul românesc la acel moment. Norocul ține, adesea,

cu cei buni! A prins echipa pe ultima sută de metri! Repetițiile au fost lungi, obositoare!... Marele regizor era un adevărat conducător de oști. Au luat-o de la exerciții de respirație, dicție, așezare și mișcare în scenă, adică de la abc-ul pregătirii unui spectacol de teatru, chiar dacă toți mai făcuseră așa ceva, chiar la începutul facultății de teatru. Pe unii i-a cam deranjat, fiind actori cu multă experiență, dar cerința „comandantului" era fermă „...aveți o experiență uriașă, recunosc, dar în altceva! Ceea ce vrem noi să facem, nu s-a mai făcut niciodată până acum!".

Și așa a fost!... A ieșit ceva grandios! A uimit lumea teatrului. Spectacolul a fost prezentat pe cele mai mari scene și, peste tot, succesul a fost uriaș.

După o asemenea experiență, Zâna și-a pus foarte serios problema dacă se va mai întoarce în țară, sau nu. Din punct de vedere personal, în țară nu mai avea cu nimeni vreo legătură sentimentală puternică. Familia părinților săi se destrămase cu mult timp înainte, nu mai exista. Profesional, într-un mediu prietenos teatrului, precum cel din SUA sau Canada, avea mult mai multe șanse de realizare decât în țară, mai ales după un turneu de mare succes, cum fusese cel care tocmai se încheiase. A decis să rămână în străinătate. Oricum, calea întoarcerii în țară îi era deschisă oricând, nu mai era situația de periculozitate de dinainte de 1989, când cei ce rămâneau în străinătate erau declarați trădători și suportau consecințe foarte grave, atât ei cât și familiile lor.

A trebuit să ia totul de la început, dar în alte condiții. În zona nord-americană, strategia de promovare a spectacolului, arta abordării acestuia, în sine, este altfel decât în România. Managementul artei, acolo, păstrează multe din știința generală a conducerii, cu o serie de specificități, pe care trebuie să ai puterea, talentul, voința de a ți le însuși. Arta este condusă ca orice afacere! Succesul vine mult mai repede în urma aplicării unor proceduri bine studiate și verificate, decât din întâmplare. Partea lui Dumnezeu rămâne nealterată, doar pentru niște rezultate ieșite din comun. Cei care obțin marile succese, geniile, vin, oriunde, de la Dumnezeu și nu din aplicarea vreunei științe anume!

A participat la casting-uri, a muncit mult, și-a făcut prieteni, atât în mediul artistic, cât și în cel de promovare. A ajuns, după un timp, să aibă spectacole de mare succes în mai toate marile orașe din SUA și Canada, incluzând și templele filmului, respectiv teatrului, Hollywood și Broadway.

Dar nimeni, în niciun domeniu, nu poate trăi numai din succesele profesionale. Sufletul se hrănește cu altceva!… După fiecare spectacol, ploua cu oferte de colaborare, cereri în căsătorie, dar când făcea o analiză, la rece, nu mai rămânea cu nimic. Nu este suficient să te iubească mulți bărbați, trebuie să te iubească doar unul, dar acela să fie cel pe care-l vrei și tu, să răspundă aspirațiilor tale, să fie perechea sufletului tău. Zâna căpătase experiența de a folosi artistic, în mod util, perioadele grele din viața sa. Nefericirea inspiră mai mult decât fericirea!… O mai făcuse și cu alte ocazii. Greutățile vieții

pot fi transpuse în adevărate opere de artă dacă ai talent și puterea de a crea „la cald". Creația este o variantă de cură pentru situațiile limită. Poți depăși momente de depresie prin muzică, dans, pictură, poezie etc. Adesea se trezea din somn cu o poezie în minte. I se întipărise bine în minte o poezie a unui prieten, care se potrivea cu ce simțea ea în acele momente:

Poezia nu-i un scris,
poezia e un vis,
vrei ceva, nu poți avea,
vrei să fii, dar cum, nu știi,
vrei să faci, nu ai cu ce,
te trezești și-ncepi să scrii.
O poezie iese,
dacă ai har,
dacă nu,
strici somnul în zadar!…
Cu tine-n vis,
adesea mă-ntâlnesc,
mă trezesc
și singură-mi vorbesc.
Te vreau,
este o mare nebunie,
știind ce e
și poate-o să mai fie,
să fii al meu,
e tot ce îmi doresc,
deși…
chiar timpul se împotrivește!…
Gândind așa,

prin vis simt că plutesc,
să fac ceva, ce ar mai putea fi,
când, din ce fac,
nimic nu-mi poate folosi…
Dacă nu am, nu fac,
nimic nu mai pot fi,
la ce folos
atunci mai m-aș trezi?
Să mă trezesc
și să mai scriu o poezie?
Să dorm somnul lung,
cel cât o veșnicie?

Dintr-o astfel de stare, Zâna a început să scrie poezie, dar a inventat și-n artă. A creat o nouă formă de exprimare artistică, o combinație teatru-film. Simțind că este ceva cu totul nou, a considerat că trebuie să colaboreze cu cineva cu mai multă experiență, un teoretician în arta spectacolului. Așa a reluat o bună experiență, din timpul facultății, cu Maestrul, profesorul său de actorie, ajuns la perioada senectuții. Acesta s-a implicat semnificativ în punerea în operă a ideii fostei sale studente. A ieșit un spectacol de mare succes, în care Zâna avea opt roluri în film, de la copilă la bunică, intrând în dialog direct din scenă cu fiecare dintre cele ale căror roluri le juca în film, rezultând o spectaculoasă formă nouă de exprimare artistică.

Spectacolul a fost jucat, cu mare succes, pe marile scene ale lumii, în limbile română și engleză, afirmându-se, de data aceasta, și ca scenarist și regizor, alături de Maestrul său.

Cum caracterul ciclic al universului lucrează implacabil, succesul artistic a fost însoțit și de unul personal, întâlnind un iubitor de femei, dar și de Dumnezeu. Amadeo îl chema pe cel care, de la început, promitea a fi tot ce ea își dorea și căruia îi scria poezii, chiar înainte de a-l cunoaște. Foarte important era că îi promitea acordul necondiționat de continuare a activității sale artistice. S-au căsătorit, dar și de această dată s-a întâmplat la fel cum a fost cu primul soț. Nici acesta nu a putut să-și stăpânească pornirile de gelozie, care, în final, au condus la despărțire. Era tot mai dezamăgită de comportarea bărbaților din viața sa. Nu mai spera că ar putea găsi și altceva, mai bun!...

Singură, cu vești tot mai rele din țară, referitoare la situația precară a părinților, a intrat iar într-o perioadă grea, dar pe care o suporta, fiind ajutată și de bunul mers al activității artistice. Se prefigura ca o certitudine a scenelor lumii. Venea în Europa, din ce în ce mai des, cu spectacole, ocazii care se prelungeau și cu deplasări în țară, pentru a se îngriji de starea de sănătate a părinților. Din păcate, aceasta evolua din rău spre mai rău. După lungi perioade de suferință, mama sa a murit, iar tatăl a orbit, fiind mutat într-un cămin de bătrâni. Atunci, a decis să se întoarcă în țară.

Venea în România cu un statut de vedetă internațională, cu o poziție bine consolidată pe piața instituțiilor de spectacol independente, fără să depindă de bugetele statului, însoțite, ca peste tot, de multă birocrație și corupție.

Uniunile de creație autohtone, de toate felurile, din domeniile film, teatru, jurnalism, arte plastice etc., se întreceau în a o coopta în rândurile lor, oferindu-i diverse poziții de conducere. Experiența internațională i-a fost de mare folos, atât din punctul de vedere al competențelor dobândite, cât și din acela al credibilității.

Își continua activitățile de spectacole în SUA, Canada și, tot mai mult, în Europa, în paralel cu multiplele atribuții primite în țară, unde beneficia și de asistența profesională a Maestrului, care, deși în vârstă, ocupa încă poziții forte în instituțiile artistice naționale. Foarte afectată de pierderea mamei și de starea gravă de sănătate a tatălui, se felicita pentru deciziile luate și era pregătită pentru abordarea unor noi proiecte artistice majore, pentru piața artistică românească.

Proiecte din domeniul artelor plastice, precum cele din domeniul artei spectacolului, noi filme, scenarii, lansări, aniversări, comemorări, evenimente, proiecte publicistice, la diverse reviste culturale. Pentru ca întoarcerea în țară să fie mai consolidată era bine să apară și un proiect… sentimental. A apărut și acesta!… Continua să creadă, încă, în instituția căsătoriei!… Nu se lecuise de aceasta nici după două încercări nereușite, cauzate de deformația unora de a considera certificatul de căsătorie ca pe un act de proprietate asupra celeilalte persoane. L-a întâlnit pe Romeo. Da, chiar așa îl chema, o poezie de bărbat. Era decisă să-și încerce norocul pentru a treia oară. Nu a fost să fie, nici de data aceasta, dar acum necazul s-a întâmplat chiar de la început. Mama băiatului

nici nu a vrut să conceapă că ar fi putut să aibă o noră cu o ocupație atât de „neserioasă”!…

Sentimental, investise mult în această relație. Nu a putut depăși momentul decât prin transformarea durerii în artă, s-a refugiat în poezie. Adunând la ceea ce scrisese anterior, a rezultat un excelent volum de versuri. Toată durerea unei femei frumoase, deosebit de inteligente și simțitoare, s-a regăsit în acele poeme. Își descoperise, astfel, o nouă formă de trăire, cea poetică. Nu poți scrie poezie, dacă nu trăiești poezie. Trăise destule pentru a le arăta și celorlalți, sub formă poetică.

– Nichita! Nichitaa! Nichitaaa!… Parcă, tu ai zis și ai scris asta pentru prima dată!

– Alex! Aleex! Aleeex!…

Hai, să mergem odată! S-a făcut întuneric! Ce dracu' faci acolo? Te-a luat somnu'?

– Nu mă, nu! Mă luase… valul, privind marea, valurile, apusul soarelui! Aici am privit multe apusuri de soare, foarte importante pentru viața mea!

– Mamă, mamă!… Spui asta, așa ca și cum ar urma să-mi povestești cum aici l-ai cunoscut pe… Tutankhamun!…

– Ei, nici chiar așa! Dar aici am văzut apusul soarelui când se construiau toate aceste hoteluri din spatele nostru. Eram prin școala generală. Aveam o profesoară de biologie foarte preocupată de mediul înconjurător și de istoria naturii. Era un fel de precursoare a armatei de activiști de mediu din zilele noastre. Ne-a adus aici să protestăm împotriva celor cu șantierul, care băgaseră buldozerele în malul ăsta, unde urma a se face plaja. Atunci era un mal foarte abrupt aici, de fapt o ruptură, cu o secțiune vizibilă a straturilor solului, pe care profesoara îl folosea ca material didactic la orele noastre. În acea activitate protestatară, am văzut un splendid apus de soare. Cred că a fost ultimul în configurația respectivă. Acțiunea în sine n-a avut niciun efect. Profesoara a mai fost și penalizată. Comuniștii nu se jucau cu așa ceva! Ei aveau în plan să termine toată stațiunea

într-o iarnă, iar noi, cu protestul nostru, i-am făcut să piardă o zi.

– Hai, că e tare! Nu te știam ca elev revoluționar!

– Ce revoluționar, mă? Noi eram la sanatoriul ăla d'acolo! Profesoara era revoluționară!

– Și… ce-ai mai făcut p'aci?

– Aici m-am îndrăgostit pentru prima oară… Doamne, ce o mai iubeam!… Aveam șaisprezece ani… Eram în liceu, tot la sanatoriu… O chema Vera. N-a fost să fie… Când am plecat din spital, fiecare la el acasă, și nu ne-am mai văzut, am vrut să mă sinucid… A fost prima tentativă!

– Și?

– A trecut!… Dar faptul că vorbim și acum despre asta înseamnă că n-a trecut de tot!…

– Altceva?

– Aici mi-am cunoscut-o și pe fosta și unica nevastă!

– Și?…

– La un moment dat, cred că nici nu mai știa unde ne-am cunoscut. Știi cum este și cu căsătoria? Un El și o Ea pun împreună fiecare paradisul lui, animați, la început, numai de bune intenții.

– Ce frumos! Îmi place expresia cu paradisurile.

– Ce frumos, mă, că din două paradisuri la un loc iese un infern! Și știi ce scria la intrarea Infernului lui Dante? Voi care intrați aici, în căsătorie adică, lăsați afară orice speranță de… libertate!

– Dar, eu credeam că viața lungă, împreună, șlefuiește unele asperități!

– Șlefuiește pe dracu', nu șlefuiește nimic! E ca-n bancu' ăla, „viața-i scurtă, căsătoria-i lungă".

Te învăluie într-un păienjeniș de reguli și restricții, care te sugrumă.

– Și acum?

– Acum caut ceva să mă scoată dintr-o depresie groaznică, venită după o iubire imposibilă. Simt ceva important! Am venit aici, la malul ăsta, ca la Mecca… Poate mă scoate ceva sau cineva din starea asta nenorocită. Nu credeam că mai poate apărea acum, la bătrânețe, ceva care să-mi sugereze ideea de sinucidere… Mă consideram deja vaccinat și revaccinat! Poate, de data asta, nu va mai fi tot un apus! O veni vreodată și un răsărit!

– Există și răsărituri, dar sunt în partea cealaltă. Doar nu vrei să vezi un răsărit de soare la apus! Nu cauți unde trebuie, omule!

– Hai, că merg la hotel! Sper că am făcut suficientă mișcare, pentru ca să pot dormi bine la noapte.

Mergea, an de an, la un hotel cu nume de fată, din stațiunea Venus. Petrecându-și o bună parte a copilăriei și a adolescenței la malul mării, a asistat direct la creșterea acelei salbe de stațiuni turistice din partea de sud a litoralului. O astfel de stațiune se construia într-o singură iarnă. În zona respectivă nu se lucra vara în construcții, pentru a nu deranja turiștii. Astfel a aflat că una dintre stațiuni a fost proiectată de către o grupă de studenți de la Facultatea de Arhitectură din București, numele hotelurilor fiind date după numele fetelor din acea grupă. I-a plăcut foarte mult ideea și, de atunci, și-a propus să meargă în concediu, ori de câte ori va putea, în această excelentă ambianță turistică. Tocmai se îndrepta spre un astfel de hotel,

cu nume de fată, unde spera să aibă un somn liniștit, pe care nu-l mai avusese de mult timp.

Nu a fost așa!… Când somnul era mai dulce, l-a trezit un vis vesel și agitat, cauzator de inspirație poetică, întocmai cum se întâmplase mai cu toate poeziile pe care le scrisese până atunci. A luat repede o hârtie de pe noptieră și a scris poezia dictată de vis. A numit-o „Visul din vis”:

Vis, la țărm de mare,
unde-am cunoscut iubirea de copil,
atâta că nu puteam să mai respir,
dar și pe cea de om matur,
când căsnicia-ți dă contur
invers față de destinul unui flutur,
întâi te face să zbori
și să te-nveselești
și apoi,
tot restul vieții te târăști!
Dormeam…
sau nu dormeam,
în chinurile facerii unui vis,
așa se nasc visele în paradis!
Apăruseși,
cu o ceată de gălăgioși,
tineri, bătrâni,
dar toți frumoși,
unii mă priveau nedumeriți,
alții, păreau a fi smeriți.
Vor, de la tine,
să le dai idei,
abia așteaptă să devină zei!

Măi omule, trezește-te!
Nu ești bucuros?
Te văd preocupat,
nu este precum m-am așteptat,
ziceai tu,
strângându-mă în brațe scuturat.
Zeul zeilor te-a ales,
ți-i-a trimis să te ajute,
să te faci înțeles!…
Hm… gândeam eu perplex!…
Tocmai,
le-am primit p-astea toate,
nu în vis, ci în realitate,
de la niște oameni,
nu niște zei,
așteaptă de la mine,
să scriu pentru ei,
să le fiu
și saltimbanc și demiurg,
să curg pentru ei,
să tot curg,
din amurg în amurg,
să le dau semințe de vis,
pentru a-și crea,
aici, al lor paradis.
Chiar poți avea totul,
și-n vis și pe Pământ?
Dacă-i așa,
de când și până când?…

La întoarcerea în București, constată că, într-adevăr, visul era premonitoriu. Primise o invitație la

conducerea Uniunii Ziariștilor, în fruntea căreia se afla un renumit eminescolog, care voia să aibă o discuție:

– Mă bucur să vă cunosc! Ați avut, recent, o lansare de carte, la care a participat și cineva de la una din revistele noastre culturale. Mi s-a făcut o prezentate foarte elogioasă a evenimentului.

– Într-adevăr, am avut o perioadă foarte bună, am lansat trei volume într-un interval scurt de timp. La care dintre ele vă referiți?

– La cea cu poemul despre univers.

– Da… cred că este vorba de volumul *Universul ciclic*, de fapt, o viziune poetică unitară despre Geneză, Apoteoză și Apocalipsă. Este o parte a unei trilogii ciclice și care mai cuprinde *Omul ciclic* și va urma, cât de curând, *Românul ciclic*. Îmi pare bine că a ajuns la dumneavoastră o prezentare laudativă. Mă bucur să vă pot oferi un exemplar!

– Sper că este cu autograf!

– Evident, l-am pregătit dinainte.

– Oh, dar are și o grafică excelentă!… Cine a făcut-o?

– Tot eu! M-am specializat în grafică pe computer. Am început să fac grafică pentru lucrările științifice, care reprezintă preocuparea mea de bază, și unde aceasta este foarte importantă.

– Domnule, dar aveți talent!… Tocmai d'asta v-am invitat aici. Vrem să vă susținem în demersurile dumneavoastră culturale, artistice. Pe cele științifice, după câte am înțeles, vi le susțineți singur, cu mult succes.

– Mulțumesc! În ce ar consta această susținere?

– Păi… avem o revistă proprie, care se difuzează în rețeaua noastră națională, cu puncte de lucru în toate județele. Avem de gând să inițiem chiar și un teatru. Apropo, am fi bucuroși să scrieți scenarii pentru acesta. O să primiți mai multe detalii de la colaboratorii mei, de fapt de la colaboratoarele mele, pentru că o să constatați că sunt în majoritate femei.

– Wow!… Și mai plăcut!…

– Înțeleg că deja ați acceptat?

– Cu mare plăcere! Vă mulțumesc!

– Rodica! Hai să-ți prezint un nou coleg! Dă-i tu toate detaliile!

– Oh!… Cu mare plăcere!… Hai, în biroul de alături!

Biroul de alături era, de fapt, redacția revistei *Cronica Timpului,* iar Rodica era redactorul șef. O atmosferă veselă și prietenoasă învăluia tot ce se făcea acolo, după chipul și asemănarea șefei redacției. Alex s-a lipit acolo din prima întâlnire. A aflat mai multe și despre inițiativa referitoare la viitorul teatru:

– Ideea este să atragem, alături de câțiva profesioniști, oameni cu preocupări diverse, scriitori, jurnaliști, ingineri, medici, economiști, militari, profesori, studenți, elevi etc., care să vină cu trăirea și experiența lor de viață, care vor constitui subiecte pentru scenetele și piesele noastre de teatru pe care le vom produce. Așa este moda acum, pentru a fi mai reale, mai credibile, mai desprinse din viață.

– Bine, bine, astea vor fi scenariile!… Dar cine va juca, cine vor fi „actorii”?

– Tot noi!

– Cum, adică… „tot noi”?… Păi, eu habar n-am de actorie!

– Nici eu, dar o să învățăm!

– Când și de la cine?

– Totul este gândit! Avem sprijinul unei profesioniste de mare clasă. De fapt, multe din aceste idei sunt venite chiar de la ea. Este o actriță renumită, cu mare experiență internațională, întoarsă recent din străinătate.

– Nu știu ce să zic! Pentru că am promis, eu pot intra doar ca autor de texte, scenete, piese, cu toate că nu am scris, până acum, niciuna. Nu mi-am pus această problemă, cu tot neconvențialismul meu recunoscut. Să joc, să fac și actorie? Doamne, ferește! Cred că nu mi-a luat Dumnezeu mințile de tot!…

– Știi cum se zice: „Doamne, ferește, pân’ te nimerește!”

– Bine, să-mi spui și mie când va fi prima întâlnire a „trupei”. Aș vrea să-i cunosc pe acești temerari. Poate o să scriu pentru ei.

– OK! Este un prim pas.

Alex se afla într-o depresie severă, cauzată de o iubire neîmpărtășită. Căuta activități noi, incitante, care să-l scoată din această stare, să-i trezească din nou interesul pentru viitor sau, de ce nu, o altă femeie, care să-l vindece. Așa că avalanșa de evenimente, apărute după întoarcerea din scurta vacanță de la mare, îi pica bine. Era ceva nou, ca preocupare, și ceea ce-l încânta și mai mult era că toate acestea porneau de la aprecierea, în mediul jurnalistic, a unei lucrări de a sa.

Aștepta, cu interes, derularea evenimentelor. Era un nou început. La prima întâlnire, avea sentimentul pe care l-a avut mereu când intra într-o nouă colectivitate: „Doamne, când o să învăț cum îi cheamă pe ăștia toți?…” Ca de fiecare dată, acesta a fost cel mai simplu lucru. Actrița celebră, care urma să-i învețe actorie, era Zâna. Sportivă, băiețoasă, cu niște pantaloni mulați pe corp, foarte sexy, păr zburlit, voce clară și puternică. Una peste alta, o prezență foarte dominatoare. Nu a stat prea mult pe gânduri și a început cu ceva ce părea a nu avea nimic cu actoria:

– Așezați-vă cu picioarele ușor depărtate, cu tălpile sprijinite pe podea cu toată suprafața. Trebuie să aveți suprafața maximă de comunicare cu podeaua! Respirați adânc, de mai multe ori, prima dată din plămâni, apoi din stomac.

– Cum o fi aia să respiri din stomac?… se auzi o voce nedumerită, din trupă.

– Cum o fi, cum o fi?… Ce Dumnezeu, sunteți la grădiniță?… Când respirați din plămâni, vi se umflă pieptul, când respirați din stomac, vi se umflă burta!

– Faceți de mai multe ori treaba asta, până vă pregătesc eu niște hârtii! O să aflați, altă dată, cât de important este să învățați să respirați corect. Da,… iată că le-am găsit!… Am câte o foaie pentru fiecare! Hai să citim cu toții ce scrie acolo!

– Rege Paragarafaramus, când te vei dezoriginaliza? Mă voi dezoriginaliza când cel mai original dintre originali se va dezoriginaliza, dar cum cel mai original dintre originali nu se va dezoriginaliza, regele Paragarafaramus nu se va dezoriginaliza. Bucură-te, cum s-a bucurat Bucuroaia, când

s-a întors Bucurel, bucuros, de la București. O barză brează face zarvă pe o varză!…

Cocostârcărel s-a dus la cocostârcărie să se descocostârcărească de cocostârcăroaica lui. O sapă lată, două sape late, șapte sape late ș-alte șapte sape late. Capra calcă piatra, piatra crapă-n patru, crăpa-i-ar capul caprei în patru precum a crăpat piatra-n patru. Capra neagră calcă-n clinici, clinciul crapă-n cinci, crăpa-i-ar capul caprei-n cinci, precum a crăpat clinciul-n cinci.

Un sas, cu glas de bas, cam gras și ras pe nas, stă la taifas, de-un ceas, la parastas, despre un extras de pancreas. Constantin Constantinevicescovici.

Fofiță fondorfiliță, forofifo-fenderliță și fifoi fondorfiloi, forofifo-fenderloi.

O mierliță fuflendiță fuflendi-fuflenderită nu poate să fuflendească fuflendi-fuflendrerească pe mierloiul fuflendoiul fuflendi-fuflenderoiul, dar mierloiul fuflendoiul fuflendi-fuflenderoiul poate ca să fuflendească fuflendi-fuflenderească pe mierlița fuflendița fuflendi-fuflenderița.

Aoleu, limba mea!… La ce or folosi toate acestea? se aude o voce din grup.

Guuura!… O să înțelegeți mai încolo! veni replica fermă de la Zâna.

– Doamne!… Doamnee!… Doamneee!… Unde m-ai adus?…

– Doamne! Doamnee! Doamneee!…
– Ce frumos!… O infinitate de alb!…

A venit iarna, care aparent ne purifică. Așa o fi, în ceea ce privește microbii, dar în privința gărgăunilor din capul nostru, cred că nu, mai ales în cazul celor care se apropie de iarna vieții, pentru care fiecare anotimp geros le creează o serie de probleme existențiale. Cât de înșelătoare este această culoare alb, care pentru mulți reprezintă simbolul purității și care, de fapt, nici măcar nu este o culoare, ci un amestec tulburător al tuturor culorilor curcubeului! Te îmbie la poezie, la filosofie:

Alb

Alb, alb, alb,
albe sunt străzile,
albe sunt casele,
alb este Pământul,
alb îmi este gândul.
Acest peisaj imaculat
nu-i ceva pur,
ci e un curcubeu
amestecat.
Din infinitul

ce ne înconjoară,
este doar
un mic crâmpei,
ca din eterna
frumusețe a femeii,
frumusețea
unei singure femei.
De aceea,
mă întreb,
este albul
un simbol de puritate?
Un amestec sublim,
are nimic,
are de toate,
are o mie de culori,
are viață,
are și moarte.
Alb, alb, alb…

Chiar dacă ne-a acoperit această minune albă, trebuie să mai și trăim!… Am de curățat aleile, trotuarul, înainte de a pleca la repetiție, de unde nu știu când mă întorc. Cu lopata deasupra acestei virginități naturale aveam o reținere la prima ei împlântare. Dar am făcut-o!

La teatru, cu respirații și mierlița fuflendița, a mai trecut mult timp. Mulți începuseră să dea semne de nerăbdare. De fapt, Zâna aștepta texte adecvate care să fie jucate. Alex scrisese și el două încercări, care se voiau comice, dar care nu au fost apreciate. A treia însă, o combinație din două bucăți de proză scurtă,

„Femeia ca infinit" și „Fractura timpului", scrise anterior, denumită ca scenetă, „Scara", a avut o apreciere unanimă a colegilor. Cu aceasta i-a atras atenția Zânei. El oferea varianta masculină a suferinței din dragoste, care a impresionat-o. Suntem adesea porniți să credem că partea cealaltă nu poate trăi la fel. Oare, există și bărbați care înțeleg așa dragostea? părea ea că se întreabă, după ce a citit această scenetă.

La un final de repetiție, au mers cu toții la o terasă, unde cei doi s-au nimerit la aceeași masă.

– Deci, domnule scriitor, ziceți că bărbatul poate urca pe scara infinită a iubirii, și femeia nu se poate ține după el, pierzându-se pe drum? a început ea discuția, urmărind ideea din sceneta scrisă de el, la care începuseră să facă repetiții.

– Ei!… Literatura prezintă, de cele mai multe ori, forme ipotetice. Dar, în cazul meu, așa a fost….

– Of, Doamne, cu câtă durere v-o spun!… în cazul meu, a fost invers… Nu știu cum s-a întâmplat, dar, pe aceeași scară, bărbații mei s-au pierdut pe drum. Oricum, că e vorba de femei, că e vorba de bărbați, ați reușit să creați o imagine fantastică! Este o scenetă extraordinară! Mai rămâne să fie și jucată bine. Vă băgați, să jucați rolul bărbatului?

– Doamne ferește!… Nu!… Am spus de la început că voi scrie scenarii, dar nu mă apuc acum, la bătrânețe, și de actorie.

– Nu vă înțeleg! Ați venit la toate repetițiile de respirație, mișcare și dicție și acum spuneți că nu veți participa la punerea în scenă a propriei scenete. Este păcat!… Doar pentru scris scenete, nu vă erau necesare acestea.

– Nu știu ce să zic!... Mai căutați și alți posibili protagoniști ai rolurilor, iar eu voi continua să vin la repetiții doar în calitate de scenarist.

Până la urmă, nu s-a găsit altcineva pentru rolul bărbatului din sceneta „Scara" și, astfel, Alex a mai făcut ceva absolut nou, a acceptat să joace un rol, să practice și actoria, această ocupație atât de desconsiderată de cei din zona preocupărilor „serioase", unde el își petrecuse întreaga sa activitate până atunci.

Primul spectacol al noului teatru, premiera absolută a acestuia, a fost foarte atent pregătit și a fost un mare succes. Emoțiile au fost enorme. Atunci au înțeles toți rolul exercițiilor de respirație, primele repetiții. Aceste foarte puternice emoții pot să-l ducă la claca și pe cel mai tare individ. O prestație artistică, în fața publicului, creează emoții de neimaginat. Alex, obișnuit cu stările de emoții din lumea afacerilor, dar de altă natură, le-a adus colegilor o sticlă de whisky, care le-a făcut foarte mult bine în momentele acelea tensionate de dinaintea spectacolului.

Primul spectacol din viața celor mai mulți dintre ei a ieșit bine. Fiecare mai avea câte ceva să-și reproșeze, Zâna ar fi avut câte ceva de reproșat la toți, dar nimeni n-a făcut-o. Pentru o primă prestație actoricească, a ieșit mai bine decât au sperat. Era o atmosferă de veselie generală. După interviuri, discuții cu prietenii, care veniseră la spectacol invitați, au mers la un restaurant, pentru a sărbători cum se cuvine evenimentul. Zâna și Alex au stat iar unul lângă altul, drept care, când s-a trecut la faza „bisericuțelor", au avut ocazia unei foarte interesante discuții:

– Cum vi s-a părut spectacolul, dumnevoastră cea care l-ați gândit? a deschis el discuția.

– Ca prim spectacol, pentru majoritatea dintre voi, a fost un succes. Evident, mai sunt destule de îmbunătățit, dar este un început bun, care mă face să fiu optimistă.

– Pentru mine, remarcă el, este un miracol ceea ce se întâmplă! Nu aș fi crezut niciodată că voi face așa ceva!… La început, când repetam pe porțiuni, eram foarte nedumerit referitor la cum se vor lega toate acele segmente între ele. Dar, în final, văd că le-ați îmbinat excelent!… Ați găsit o foarte interesantă concepție regizorală unitară la lucruri, aparent, diferite. Apropo, v-a spus cineva că sunteți o persoană deșteaptă? Vorbesc serios, nu vreau să vă flatez!…

– Hai, domnule! Lăsați-o așa!… Nu îmi plac laudele nemeritate.

– Din tot ce am făcut noi împreună, până acum, aici, vi s-a părut că sunt o persoană care nu are noțiunea termenilor?…

– Nu, nu vă supărați, dar am fost luată prin surprindere.

– Nu este obligatoriu să-mi dați un răspuns.

– Bine, bine, să știți că a fost cineva. Da, tata! Tatăl meu mi-a spus cândva, demult…. Într-o conjunctură mai specială, mi-a spus că are încredere în mine, în ceea ce voi face în viață, pentru că sunt deșteaptă. Iar faptul că dumneavoastră, acum, aici, îmi spuneți aceasta, efectiv mă emoționează. Nici nu știți cât de apreciat sunteți de noi, de cei din trupă. Apropo, am înțeles că sunteți un om trecut prin multe!… Aș vrea să vă știu părerea, așa în general,

despre situația actuală, de la noi și de la alții. Înclin să cred că este ceva deosebit, față de alte perioade istorice. Sunteți de acord cu ideea că acum trăim o epocă de excepție?

– Se suprapun prea multe feluri de nou și tot atâtea de vechi, ceea ce creează un stres suplimentar, atât pentru cei în vârstă, cât și pentru tineri.

– Asta spunea și bunicul acum treizeci de ani!... Cei tineri îi critică pe cei în vârstă și invers. Asta este de când lumea și oriunde. Ce a apărut nou?

– La noi, noutatea constă în disputa dintre românii din țară și cei din străinătate, pe lângă toate celelalte contradicții pe care le au toți ceilalți.

– Așa este, dar asta poate fi o provocare pentru cei din țară de a face performanță, prin comparația permanentă cu alții!

– Cu cine să faci performanță? Forța de muncă rămasă este educată în spiritul vechi și foarte sindicalizată! Toți aleargă numai după privilegii!

– Nimic nu se obține ușor! Cei care nu se adaptează trebuie schimbați, eliminați cumva, pentru a nu mai fi piedici.

– Cum? Politicienii de stil vechi, care sunt majoritari, au făcut orice să-și păstreze hegemonia. Oamenii care puteau reprezenta o sămânță de schimbare au fost aproape forțați să plece din țară.

– D-asta credeți că au plecat tinerii din țară? Eu zic poate că ei au plecat fiindcă le-a plăcut mai mult acolo, decât acasă! Este cam ipocrizie!

– Tot ipocrizie este și când părinții se plâng că le pleacă copiii? De fapt, realitatea este că nu va mai avea cine să muncească să plătească pensiile!

– Da, ipocrizie de ambele parți!

– Românii nu mai știu să facă echipă, nici la locul de muncă, nici în societate, nici în sport, nici măcar în familie! Nu se mai căsătoresc, trăiesc așa de pe o zi pe alta! Stau toată ziua cu nasul în calculator!…

– Și ce mare brânză era înainte, când toată țara era o mare echipă… împotriva lui Ceaușescu? Se trăia ca într-un acvariu, miza nu era prea mare, având totul porționat, nu putea nimeni să se întindă mai mult decât avea voie, indiferent cât de merituos ar fi fost. În aceste condiții nu era altceva mai bun de făcut decât să se alcătuiască o mare echipă!

– Ei! Nu era chiar așa!… Exista o concurență între oameni și atunci!

– Ce concurență? Nu era rechinismul de azi! Nu erau pești mari care să-i înghită pe cei mici! Atunci lupta era pentru obraz, azi este pentru viață!

– Da, dar, din acest punct de vedere, atunci te simțeai mai protejat.

– Evident, dar sistemul era ineficient, de aceea a și dat faliment. Nu poate exista eficiență fără proprietate, concurență sau motivație, ori sistemul în care ați trăit voi nu avea nimic din toate acestea!

– Bine, bine, și cum credeți că va fi viitorul?

– Astăzi, acvariul, care era toată România, s-a răsturnat în ocean, pentru toți din lume, din cauza globalizării! Pentru noi, românii, și foștii noștri colegi de socialism, în plus, pe lângă globalizare a mai intervenit și schimbarea sistemului politic. În ocean suntem suficient de mici, încât să ne poată înghiți oricine, și niciodată suficient de mari, pentru a fi la adăpost prin propriile mijloace. Globalizarea, libertatea de acțiune

deplină, înseamnă rechinism! Nu facem echipă, pentru că nu știm cu cine, nu ne căsătorim pentru a nu ne limita libertatea de acțiune.

– Da! Îmi place comparația acvariu-ocean. Chiar este interesantă!

– Băi, ia mai lăsați dracu' filosofia de doi bani, nu am venit aici pentru asta!… se auzi vocea puternică a unui coleg. Hai, la dans cu voi!

Zâna nu prea avea chef de dans, dar, la insistențele lui Alex, a acceptat până la urmă. A ieșit un dans ca lumea, de au acaparat atenția întregului restaurant. După aceea, s-au retras iar la masă. Ambii păreau dornici să continue discuția lor.

– Ah!… să beau un pahar de vin! Mergeee, după atâta efort!… începu el.

– Doamne, dar cât de bine dansați! Depuneți atâta efort. Nici nu mă mir că vi s-a făcut sete!

– Da, îmi place dansul! Mă extaziază.

– Există și așa ceva?

– La ce vă referiți?

– Dacă dansul poate fi un extaz?

– Da!… De la Cioran citire. El s-a ocupat de studiul extazurilor.

– O să mă perfecționez. Promit!

– Dar ce este? Am observat că nu beți deloc!

– Nu, nu beau mai nimic, de ceva vreme. O să vă povestesc altă dată.

– Oh, atunci cred că am făcut o greșeală!

– Ce greșeală?

– Înainte de spectacol, în culise le-am dat un whisky colegilor. Era așa o mare tensiune!… Eu

cred în binefacerile băuturii, în cantități mici, mai alungă ceva din stres.

– Aoleu!… Să nu mai faceți asta că mă supăr rău de tot!… Pentru așa ceva, Purcărete te dădea afar' din trupă!

– Chiar asa?

– Chiar așa! Era foarte exigent, nu numai cu prestația actoricească, dar și cu problemele de disciplină.

– Hai să depășim momentul, să trecem la altceva. Altădată n-o s-o mai fac!… De exemplu, mai plăcut ar fi un nou dans.

– Nu, nu mă mai țin picioarele!

– Vai, vai, aș înțelege să mă vait eu, că-s bătrân!…

– Bine, bine, subiectul dans îmi place, dar acum doar să discutăm. Am văzut că vă pricepeți la dans, nu glumă.

– Da!… De fapt sunt, într-un fel, un profesionist în ale dansului. Nu în dansul propriu-zis, ci în managementul dansului. Am avut unul dintre cele mai tari cluburi de dans din țară.

– Wooow!… Sunteți o sursă inepuizabilă de surprize! Hai, vă rog, povestiți-mi mai multe!…

– Dar ne trebuie ceva timp!

– Nu contează, ne facem timp! Eu v-aș asculta într-una!…

– Doamne! Doamnee! Doamneee!…
Dă-ne suficient timp!…

– Doamne! Doamnee! Doamneee!…

Am nevoie de timp! Apropo, pentru că tot nu prea stăm bine cu timpul, iar politețurile excesive ne mai mănâncă și din acela pe care-l avem, hai să trecem la pertu. D'acord?

– Total d'acord! Cu mare plăcere.

– Ei bine!… În copilărie, nu aveam o prea mare aplecare către dans. Mergeam duminica după amiază la „horă", așa era numită în sat manifestarea săptămânală care se desfășura la Căminul Cultural și care aduna aproape toată suflarea localității, pe cei apți de dans în sală, iar privitorii pe margini, preocupați mai ales de bârfe. Nu făceam parte din nicio categorie. Le însoțeam pe surorile mele mai mari care „ieșiseră la dans", cum se spunea p'acolo. Probabil, dansul nu le consuma toată energia tinerilor și nici nu le cizela prea mult mintea, că, de regulă, petrecerea se termina cu o bătaie în toată regula, ca acelea din filmul „Șapte păcate".

Primul semn al atracției pentru dans a apărut la o nuntă. Eram într-o dublă vacanță, de la școală, după clasa a zecea de liceu, dar și de la spital, unde eram internat de o lungă perioadă de timp, în urma unor complicații pornite de la o lovitură primită la un meci de fotbal. Internarea era întreruptă din când în când, dacă situația medicală o permitea. În acea

vară, cunoscusem la mare, unde venise doar pentru un scurt sejur, o fată blondă, cu aspect de păpușă și o privire adâncă. A fost o dragoste la prima vedere de ambele părți. Viața a fost însă de altă părere!... Ea s-a întors la București, unde studia, iar eu, după o scurtă ședere acasă, la țară, a trebuit să mă întorc la spital, deoarece situația medicală se înrăutățise brusc. Eram deprimat de două ori, odată pentru imposibilitatea relației cu acea fată, iar a doua oară pentru că îmbunătățirea stării de sănătate se dovedea, pentru a nu știu câta oară, ca fiind iluzorie.

Tata, care nu ne răsfăța cu multe cuvinte frumoase, era un om dur, a observat starea mea și m-a luat cu el la o nuntă. Mama evita să îl însoțească și căuta motive de a evita participarea la astfel de evenimente pentru că, de obicei, se îmbăta și strica toată frumusețea petrecerii. Și noi, copiii, evitam să-l însoțim, din aceleași motive. Totuși, atunci m-am dus cu el. După câteva pahare de fiecare parte, a intrat la o „sârbă" de nu mai puteam să-i urmăresc picioarele cu privirea. La vârsta lui, trecuse bine de cincizeci de ani, avea o viteză și un ritm în modul în care dansa încât am rămas fascinat. Descopeream la el un aspect pe care nu-l cunoscusem până atunci. Evident, întoarcerea acasă s-a făcut în mod tradițional, cu el beat criță, dar și eu aproape la fel.

– Hai, măi!... Chiar așa?...

– Chiar așa!... În ceea ce mă privea, o făcusem intenționat, să mai uit de durerea iubirii pierdute. Primirea de acasă a fost pe măsură, doar că acum, tata nu mai era singur în boxa acuzaților. Fiind anterior, de nenumărate ori, în tabăra acuzatorilor, mă

simțeam foarte rău în rândul celor puși la zid, iar el mă folosea ca paravan, ceea ce îmi înrăutățea și mai mult situația.

Poziția mea, penibilă în felul ei, mi-a trezit gustul pentru dans.

– Dar cum? Ce simteai?

– Atunci, simțeam o mare atracție în a privi, a asculta muzică de dans. Evident, gândul mă ducea la un moment viitor, când o să pot și dansa, așa cum am văzut că o făcea cel bătrân. Fusesem contaminat de microbul dansului, dar nimic nou nu a apărut până în ultimul an de facultate. Se întâmpla tot la o nuntă!... Se mărita o soră a mea mai mare, la Chitila, lângă București. La un moment dat, în programul specific al tuturor lăutarilor de nunți, s-a ajuns la o „sârbă", care mi-a readus în minte întâmplarea precedentă. Tata nu era acolo. Nu agrea acea căsătorie și nu a vrut să participe! Toți am răsuflat ușurați, evitându-se astfel un posibil scandal pe care l-ar fi putut stârni acolo.

– Nici voi nu gândeați corect! Cum să faci nuntă fără unul din părinți?

– Mai bine așa! Ținea foarte mult la părerile lui și nu excludea nimic pentru a le duce la îndeplinire. Personal mă simțeam foarte bine. Aveam o bună dispoziție și ceva din mine m-a împins în horă. Nu mai dansasem niciodată în viața mea. Îmi era rușine, aveam impresia că toți se uită la mine. Mi-a trecut repede și m-am trezit. Mă aflam în vârtejul dansului și aveam ceva din mișcările care mă încântaseră la tata cu ani în urmă. Nu știu de unde veniseră, parcă le știam dintotdeauna! Am dansat în acea seară până

la epuizare! Aflam prin propria ființă mirajul dansului. Mărimile fizice și psihice se suprapun și se întrepătrund, dând o senzație de împlinire multiplă prin descătușarea unor energii ascunse până atunci. Pare că te golești de ceva și te umpli de altceva, ajungând la acea schimbare pe care de multe ori o cauți și nu reușești să o găsești. Când îți revii, lumea ți se pare altfel și ai un sentiment de împlinire!

– Doamne, ce frumos spus! Ți s-a luminat fața, privirea, când vorbeai de dans. Este ceva profund în această pasiune a ta. Și, ce a urmat?

– În același an, de Revelion, petrecut cu câțiva colegi de facultate la restaurantul Cumpăna, de la capătul Lacului de acumulare Vidraru, pe Argeș, s-a făcut un concurs de „sârbă", pe principiul: câștigă ultimul care rămâne în picioare. L-am câștigat și am devenit astfel un „profesionist" în așa ceva! De atunci, nu am ratat nicio ocazie de a dansa. Face bine, la trup și la suflet!

– Așa este!… Și eu simt la fel când joc, pe scenă, în fața publicului.

La mult timp de la aceste întâmplări, viața mă adusese în poziția de conducere a unui institut de cercetări, foarte mare și greu. Cum, după 1989, totul se discută, se negociază, se contestă, nimic nu se decide, eram de circa un an în negocierea cu Sindicatele a Contractului Colectiv de Muncă. Părea că nu se mai termină!… Este suficient să ceri părerea câtorva persoane și o să fii uimit de câte variante de răspuns apar! Dar când este vorba de mii de oameni!…

La un moment dat a venit la mine vice-liderul sindicatului, o doamnă:

– Domnule director, am o propunere pentru a ieși din impasul cu negocierea! Nu neg că am și eu un „mic" interes în această propunere.

– Abia aștept!

– Avem sala mare de festivități, de pe vremea comunismului. Atunci se făceau festivități solemne, dar acum stă mai mult degeaba. Ce părere aveți dacă facem acolo un club de dans?

– Și, de ce credeți că asta va rezolva blocarea care a intervenit în negocieri?

– Ei!… Știți și dumneavoastră cum e!… La negociere, mai dă unul, mai lasă altul! Eu îmi asum sarcina să-i conving pe ai mei. Sunt mulți salariați interesați. Au copii, au nepoți, care merg la diverse școli, la fel de fel de cluburi de dans. Ar prefera să vină aici, într-un loc cunoscut. Dacă se vor face niște facilități poate și prețurile vor fi mai mici!

– Măi, eu știu ce să zic?… Referitor la sală, nu ar fi o problemă, dar trebuie mult mai multe altele! Trebuie să se ocupe cineva de administrarea unui asemenea club și este imposibil să facem angajări, acum când noi facem disponibilizări. Voi, cei din sindicat, știți mai bine ca mine acest lucru. Trebuie un profesor sau antrenor, cum s-o numi el!…

– De administrarea clubului o să ne ocupăm noi, sindicatul, fără a cere nici un ban, iar antrenor o să căutăm la cluburile unde sunt copiii acum. Cred că o să găsim unul bun!

– Batem palma!… Dar, vreau acordul liderului sindicatului, nu este suficientă înțelegerea noastră.

– Asta este treaba mea. O să-l obțin eu!

– Apropo, și care este „micul" tău interes în această inițiativă?

– Este și fiica mea dansatoare și prefer să se antreneze aici, nu să cutreiere tot Bucureștiul!... Și așa, eu stau până seara târziu la serviciu. Vom pleca împreună.

Nu i-am spus nimic interlocutoarei mele de pasiunea mea pentru dans. Nu voiam să-i creez așteptări prea mari. Învățasem, ca om de conducere, că față de Sindicat nu este bine să-ți deschizi tot sufletul. Dacă ar fi ieșit prost, m-ar fi acuzat apoi de cine știe ce interese aș fi avut!

Am pornit la implementarea acestei idei. După ceva timp, cu eforturi din toate părțile, fără niciun cost bănesc din partea instituției, s-a format o echipă care avea să sperie România cam o jumătate de deceniu. Când există pasiune, disponibilitate la efort, înțelegere și ceva noroc, se produc minuni! Copiii și nepoții salariaților noștri făceau impresie bună pe la cluburile unde erau ei anterior.

În acel moment, șeful Serviciului Transporturi din institut era secretarul nou înființatei Federații Române de Dans Sportiv, care l-a convins pe Viorel Năstase, președintele Federației, să fie antrenorul nostru. Mihai Petre, viitoarea mare vedetă a dansului românesc, care avea un văr în Institut, și Raluca Dumitrache, al cărui tată era salariatul nostru, au constituit nucleul de pornire al Clubului. Cei doi dansatori de excepție au format un cuplu de succes care a câștigat cam tot ce se putea câștiga la nivel național în acea perioadă. Au apărut acolo și alți copii talentați care au cucerit ulterior titluri de campioni naționali.

– Da, într-adevăr impresionant!... Hai să mergem și noi!... Am rămas singuri, colegii noștri au plecat demult. Am rămas „singuri în noapte”, vorba unui cântec celebru.

– Da, ai dreptate...

Între timp, a avut loc premiera primului spectacol al noului teatru. Presa a prezentat elogios evenimentul. Alex a contribuit și el, făcând o recenzie în versuri. Mai făcuse așa ceva și înainte, cu ocazia lansării unor cărți. Poemul publicat s-a numit „Hai la teatrul nou!”:

Noul teatru
gata... este...
nu mai este o poveste!...
Are Julietă și Romeo,
este jucat ca la rodeo,
la bloc și nu la balcon,
este astăzi de bonton.
Are și scară spre infinit
pe care urci cu gândul
și cobori cu timpul.
Freddy, mereu tăcut,
de jucat, foarte plăcut,
text nu ai de învățat,
și mereu ești mângâiat,
că bărbații vor,
tot timpul,
să îl joace toți...
cu schimbul.

Cum prevede Nostradamus,
se vinde și-un Stradivarius,
când puneau prețul la cale,
hop!
poliția, pe cărare.
Culmea navigării…
pe calculator,
să faci, prin soft…
și un viol!…
Codrul verde
nici că se vede,
este negru și plin de ciori,
nu vin spre tine,
nu te atacă,
te înveselește,
nu-ți dă fiori.
Există, totuși,
și-un pom verde
al iubirii,
ce nu se pierde.
Cine nu știe
să se comporte,
primește…
un prostavenin forte.
Femeile,
ne-nchise, cu gardul,
se țin aproape,
cu cardul,
iar bărbații,
cu miros de femeie,
tânjesc după Elena,
femeie cu scânteie!

Peste toți și peste toate,
este ea, Zâna,
ne-nvață cum poate,
când cu țipete
sau când cu șoapte.
La multi ani si sănătate!

Referitor la fondul poemului, sunt elemente din scenariu, legate de acțiunile scenetelor din spectacol.

Julieta târzie era Rodica, Romeo la vârsta a treia, Petre, bărbatul de pe scară era Alex, iar femeia, Silvia, distribuție care se repeta la Freddy și nevasta lui, în „Nostradamus" jucau Anastasia, Petre, Sorin și Remus, în „Pomul cu ciori" jucau Dana și Dan, soț și soție în viața curentă, bărbatul cu cardul și tânăra sa soție erau Corneliu și Dana, în „Pomul iubirii" se cățăra singură Geta, farmacista și clientul pisălog erau Mariana și Corneliu, Marilena și Remus jucau pe îndrăgostiții uitați de vreme, Anastasia și Camelia realizau un excelent moment din „Noaptea furtunoasă", iar femeia mult râvnită era Elena.

– Doamne! Doamnee! Doamneee!…
Dă-le noroc și sănătate la toți!…

– Maestre! Maestree! Maestreee!…

Doamne, ce s-a întâmplat?…

De ce nu răspunde?

Măi, oameni buni, nu știu ce s-a întâmplat cu Maestrul! E de ceva timp în baie și nu mai iese d'acolo! Și nici nu răspunde! Să nu fi pățit ceva!… Doamne ferește! Să vină un bărbat, să intre peste el! țipa pur și simplu Zâna către grupul de prieteni care participau la un chef chiar la Maestru' acasă. Ea intenționase să meargă la baie, dar constatase că era căzut acolo.

– Mamă!… E groasă!… A căzut în cadă și cu fața în jos. Nu pot să-mi dau seama dacă mai respiră, sau nu. Hai, să tragem mai mulți de el! comentă cel care ajunsese primul la fața locului.

– Of, Doamne!… Bine că l-ați scos d'acolo! Hai, că e bine, respiră!…

Scena se petrecuse la scurt timp după întoarcerea Zânei în țară. Pentru a reintra în societatea bucureșteană, frecventa mai multe cercuri de cunoștințe, printre care și pe cel al Maestrului, fostul ei profesor de actorie, căruia îi datora multe din ceea ce știa. Acesta fusese un mare petrecăreț la viața lui, dar atunci, după mult timp de la moartea soției, își formase un grup de prieteni și prietene în a căror

companie își petrecea o bună parte din timp. Întâlnirile aveau loc la el acasă. La o asemenea sindrofie, după un puseu de tensiune, s-a dezechilibrat și a căzut în baie. După ce au reușit să-l scoată din cadă, toți au plecat, care încotro, rămânând singur, cu Zâna. Ea a făcut tot ce trebuia pentru a-l repune în funcțiune și i-a făcut și o curățenie generală prin casă. Muncă multă, casă de burlac!…

Când totul era gata și tocmai se pregătea să plece, el a deschis discuția:

– Și tu unde mergi acum, măi, fată? Unde stai, te-ai aranjat pe undeva cu locuința?

– Da, Maestre, am închiriat o garsonieră. Sunt bine.

– Hai, lasă-mă!… Să stai singură într-o garsonieră!… Mai plătești și bani!… Rămâi aici! Nu vezi cât spațiu este?

– Păi… eu știu, Maestre!…

– Îți sunt și dator… până peste cap!… Tu ești îngerul meu salvator. Fără tine, acum eram deja trecut pârleazul. Ceilalți au fugit ca potârnichile! E bine să fie mereu cineva cu mine aici, nu se știe niciodată când se poate repeta. Mai te pot și ajuta la ceea ce lucrezi. Nu m-am ramolit de tot! Inspirația îmi mai funcționează!…

– Nu știu ce este mai bine!…

– Hai, hai, știi că la viața mea nu m-am rugat prea mult la femei!…

– Bine, Maestre!… Dar rămân cu o condiție: gata cu băutura! Nu se întâmpla nici acum, dacă nu era băutura!…

– Ia uite la ea! A și început să fie șefă! Auzi, Superba, nu o să mă cert niciodată cu tine. De fapt, la vârsta mea, nu este bine să mă mai cert cu nimeni. Nu se știe dacă mai am timp să mă împac!… Așa că, o să fac numai cum zici tu. Să știi că neveste-mi, când trăia, Dumnezeu s-o odihnească, acolo unde e, nu i-am acordat niciodată această favoare.

Maestrul participase la repetițiile finale și la premiera absolută a trupei, primul ei spectacol. Observațiile lui erau totdeauna pline de conținut, binevenite pentru toți. Nimeni nu se putea supăra pe o asemenea personalitate.

După premieră, care fusese la sfârșit de an, membrii trupei intrau în noul an plini de entuziasm. Așteptau să reînceapă repetițiile pentru un nou spectacol, pe care chiar îl așteptau. Sărbătoriseră destul succesul primului spectacol, la care lucraseră vreo șase luni, și mare le-a fost surpriza, când, în primele zile ale noului an, Zâna i-a anunțat că are pregătit un scenariu de spectacol dedicat zilei de naștere a lui Eminescu, pe care tot românul o știe că este pe 15 ianuarie. Doamne, nu este prea din scurt? s-au întrebat toți. Urma un regim dur de repetiții, până la 10-12 ore pe zi. Alex primise un rol interesant, dar controversat, chiar de la început. Era vorba de Eminescu, în rol de nebun, recitând poezia „Dorința”. Zâna l-a chemat la o discuție, la biroul ei. Era foarte convinsă ca va face un rol mare. Părea că ea gândise mult asupra acestuia.

– O să te fac mare, domnule!… Va fi un rol care te va scoate mult în evidență. De fapt, și meriți!…

Ai avut, de la toți, numai cuvinte de laudă pentru modul cum ai jucat în spectacolul de debut. Și textul te-a ajutat. Doamne, ce scenariu ai putut să faci!

Alex era surprins de optimismul ei. Nu știa ce să creadă.

– Mă bucur că ești atât de optimistă. Nu crezi că timpul va fi prea scurt?

– Hai, nu vă mai văitați atât! Toți mi-au spus asta cu timpul! O să vedeți că-l facem, și încă foarte bine! Știi că mie nu-mi plac lucrurile de mântuială! Vrei o cafea?

– O cafea nu, am mai băut una, și… mă cam protejez, dar un ceai, dacă ai, nu te refuz.

– Acum îl fac și apoi stăm de vorbă despre rol. OK?

– OK!

– Uite, cum m-am gândit. Vei fi îmbrăcat neglijent, cu un fular gros înfășurat de mai multe ori în jurul gâtului, cu părul zburlit. Vei recita „Dorința" cu o voce de popă, ca și cum ai face o slujbă. Ce zici?

– Ce să zic!… Să experimentez vocea asta de popă! Nu știu dacă o să-mi iasă!… Am impresia că tu nu realizezi faptul că noi nu suntem actori profesioniști. Sunt, totuși, multe pe care nu le știm!…

– Adevărat, nu știți, încă, multe, dar aveți o mare calitate, pe care cei profesioniști nu o au, sunteți NATURALI, cu litere mari!…

– Bine, încerc. Încerc, din tot sufletul!

Dimineața următoare, când și-a deschis telefonul, Alex constatase că în seara precedentă, târziu,

Zâna îl sunase de mai multe ori. De la un timp, după o anumită oră din seară, închidea telefoanele, pentru mai multă liniștite. Noaptea, avusese o revelație, trezindu-se cu vocea de popă însușită. Încercase de mai multe ori, ziua, și nu-i ieșise. Voia și el s-o sune, să-i spună vestea bună.

– Bună!… Te-am sunat să-ți spun ceva anume, dar întâi spune tu, că am văzut că m-ai sunat de mai multe ori, aseară.

– Hai, zi tu primul, insistă ea. Doar, acum, tu m-ai sunat!…

– Ladies first!… Eu sunt politicos. De ce m-ai sunat aseară?

– Bine, bine!… S-a întâmplat ceva extraordinar! Știi că îți făcusem un ceai, ieri, când ai fost la mine în birou? După ce ai plecat m-am uitat pe fundul ceștii. Știi ce era?

– Ce era dragă, de te-a impresionat atât?

– Era *„Micul prinț”*. Desenul din renumitul roman francez. Exact ca acolo!…

– Și ce este așa de important?

– Păi… este foarte important, pentru mine. De când te-am cunoscut, mă gândeam să găsesc un nume pentru tine. Doar al meu!… De acum, tu ești pentru mine „Micul prinț”, „Micul meu prinț”. Ce părere ai, îți place?…

– Dacă îți place ție, îmi place și mie!

– Dar și tu aveai ceva să-mi spui!

– Da!… Azi noapte, subconștientul meu a lucrat. De dimineață, când m-am trezit, aveam deja vocea de popă însușită. Gata, acum știu să fac rolul, așa cum l-ai gândit!…

– Doamne, ce bucurie mi-ai făcut!
– Și tu mie!

Când au început repetițiile șnur și fiecare putea să aibă o idee a ansamblului, au reînceput discuțiile. Cel mai controversat era rolul lui Alex. Petre, cel mai nonconformist din trupă, era împotriva prezentării unei scenete care sugera un Eminescu nebun, aducând în sprijinul său argumente din multiplele publicații care prezentau scenarii referitoare la adevărate conjurații de eliminare fizică a marelui poet, cauzată de poziția sa incomodă pentru mediul politic al acelor vremuri. Era bine cunoscută campania sa, din ziarul *Timpul*, pe tema națională, îndreptată împotriva străinilor, care deranja multe interese. Rodica era și ea împotriva ideii de recitare a poeziei „Dorința" pe o melodie religioasă, fiind împotriva amestecului poeziei cu biserica. Repetițiile au mers, totuși, înainte. Alex făcuse progrese remarcabile, respectând întocmai indicațiile regizorale, în care credea cu mare convingere. Totuși, atmosfera tensionată din trupă, legată de ritmul foarte intens al repetițiilor, din cauza timpului foarte scurt pe care îl aveau la dispoziție, dar și a contradicțiilor legate de rolul său, l-au făcut să fie afectat de un stres suplimentar, față de spectacolul precedent. În orele dinaintea premierei, în culise, era o nervozitate extremă. Discutând între ei, toți presimțeau ceva rău:

– Alex! Aleex! Băi, nu mai ai ceva tărie la tine?… Data trecută, a prins al dracului de bine!…

– Nu, n-am adus! Șefa a spus că va fi rău de cel care va mai aduce băutură. Nu vreau s-o supăr!… Și eu cred că ar fi mers acum.

– Ah, femeile astea!… Numai la restricții le este gândul!

Alex simțea un gol în stomac, ceva nu era în regulă cu el, deși la repetiții, pentru el, totul mersese strună. În prima parte a spectacolului, până la intrarea sa, mai fuseseră câteva poticneli mărunte, din acelea pe care le sesizează doar actorii, nu și publicul. Înainte de a face primii pași pe scenă, a simțit ceva ciudat, ce mai simțise la accidentele cerebrale precedente. Avea o ușoară amețeală, cu tendința de pierdere a echilibrului. În acel moment tensionat, și-a amintit, totuși, de sfaturile Zânei, din primele repetiții generale. Și-a depărtat ușor picioarele, a călcat cu toată suprafața tălpilor pe podea și a respirat adânc de mai multe ori. A fost de bun augur, doar pentru recuperarea fizică. Când să „cânte", însă, cu vocea de popă, a constatat că uitase versurile. A încropit ceva, dar a fost vizibilă, pentru public, ratarea rolului. După el, și alții au făcut erori, mai mari sau mai mici. Era clar, pentru el, a doua premieră din istoria trupei fusese ratată. Zâna plângea, într-un colț, era supărată de insuccesul avut, Alex era în culmea disperării, în alt colț, atât din cauza ratării rolului său cât și gândindu-se la durerea ei, care pusese atâta suflet în acel spectacol. Ceilalți se agitau, dar nu prea afectați. Se gândeau mai mult la cheful de după spectacol. A intrat în discuție cu unul dintre aceștia:

– Nu, nu, nu e de mine treaba asta cu actoria!… Am trecut prin multe în viața mea, dar o asemenea concentrare nervoasă ca azi n-am avut niciodată! Spiritul lui Eminescu este încă viu. M-a pedepsit pentru că l-am jucat în acest rol, îi spunea Alex. O să renunț.

– Hai, domnule, fii serios!… Este o joacă de copii bătrâni, nu te mai consuma atât!…

– Nu, nu, eu când fac ceva, vreau să o fac bine, iar aici simt că nu pot! O să le spun tuturor decizia mea, la restaurant.

I-a trimis Zânei un mesaj în care-i spunea că suferă pentru durerea ei, că se simte vinovat de ratarea spectacolului și că a decis să nu mai continue. În starea tensionată de după spectacol, ea anunțase că nu va mai merge la restaurant.

Alex a pornit spre restaurant, mergând pe jos. După circa o jumătate de oră, prin aerul rece al serii, nu mai era atât de tensionat, dar își menținuse decizia de a renunța la actorie. Tocmai când îi anunța pe colegi de decizia pe care o luase, și-a făcut apariția în sală Zâna. L-a lăsat să spună ceea ce avea de spus, apoi, l-a tras într-o latură mai liniștită a restaurantului, să-i spună ceva:

– Auzi, măi Alexuță, măi, micul meu prinț!… Să știi că pentru tine am venit aici!… Nu aveam de gând să mai vin la restaurant, nu mai aveam niciun chef de așa ceva. Mă doare insuccesul din această seară, dar mă doare și mai tare ceea ce am auzit că ai de gând să faci. Ar fi o mare greșeală! Ai realmente talent! Ai evoluat foarte mult. În plus, am nevoie

de tine, să fii lângă mine. Mă ajuți foarte mult, mă echilibrezi. Nu mai pot continua fără tine. Să știi, că dacă nu mai vii tu, nici eu nu mai vin!…

– Hai, să nu exagerăm!… Rolul meu în trupa aceasta nu se compară cu al tău. Tu ești sufletul echipei. Nu se poate fără tine. Tu trebuie să continui.

– Știu, dar fără tine simt că nu pot. Tu ești suportul meu psihic.

– Draga mea, înțeleg tot ce spui, chiar mă simt flatat, dar nu știi tot. Eu, în seara asta, am mai făcut încă un accident cerebral. Sunt convins că dacă voi face un RMN, o să se confirme aceasta. Am mai făcut și altădată așa ceva. Am un palmares bogat în domeniu.

– Vai!… Doamne, n-am știut!… De ce nu mi-ai spus?

– Eu am venit cu voi să mă relaxez, nu să mă tensionez și mai tare. Nu mi-am imaginat că este atât de greu.

– Bine, bine, dar tot nu pot fără tine!… Îți voi alege niște roluri mai simple, în care să nu te stresezi, dar nu renunța! Te rog, rămâi cu mine, am făcut o pasiune pentru tine!…

– Doamne!… Măi, fata mea dragă, frumoasă și deșteaptă!… Eu încă nu mi-am revenit dintr-o iubire anterioară, care mi-a zdruncinat serios sănătatea psihică și chiar fizică. Trei volume de versuri și două romane i-am scris unei femei în ultimii ani și n-am reușit să scot de la ea o vorbă de iubire.

– Poate că-i lipsea gena iubirii. Dumnezeu știe cum mai este și cu iubirea asta!…

– Nu știu ce-i lipsea ei, dar mie mi-a provocat accidente cerebrale, preinfarcturi…

– Nici eu nu sunt într-o situație prea roz! L-am iubit mult pe unul, i-am scris și eu poezii!… În curând, sper să public primul meu volum de versuri. Sunt poeziile dedicate acestui bărbat. În final, mi-a spus că nu-l lasă maică-sa să se mai însoare cu mine.

– Of, Doamne!

– Dar, uite, pentru a nu mai fi sub tensiune, nici eu nici tu, îți spun, că eu te iubesc și nu mai pot trăi fără tine!… Vreau să avem o relație de iubire împărtășită, calmă. Eu nu o să-ți aduc nefericire, supărări, care să-ți streseze inima și creierul. O să-ți aduc Raiul pe Pământ, numai fericire!…

– Să știi că și fericirea stresează!

– Hai, nu mai fi așa de pesimist!… De unde Dumnezeu ai mai scos-o și p'asta, cu stresul fericirii?

– Nu am inventat-o, am trăit-o!…

– Cum adică?…

– Odată, acum câțiva ani, când am căzut cu o scară, aveam un picior negru ca pana corbului, din lovitura primită la cădere. Ei bine, acel picior devenise traductorul meu de stres… Orice tresărire, de orice fel, de bucurie sau de supărare, o simțeam ca pe o lovitură directă, primită în vânătaia aia. Atunci am aflat că și bucuria doare. Nu mai puteam nici să mă bucur când dădea România gol, la fotbal. Mă uitam la televizor, ce să fac altceva?…

– Am înțeles, dar, atunci, tot o să-ți ofer ceva: liniște, multă liniște, o iubire calmă, care să-ți mângâie sufletul și gândul.

– Ești extraordinară!… Apreciez foarte mult ce îți propui să faci pentru mine.

– Nu îmi propun, ci fac! Nu îmi propun să te iubesc, ci te iubesc!…

– Bine, bine, bine!

– Pentru asta trebuie, însă, să rămâi lângă mine. Promite-mi!

– Ți-am mai spus doar, dar nu ai fost atentă! O să rămân în trupă!

– M-a durut foarte tare insuccesul de azi, dar acum mi-a trecut. Doar noi am suferit! Uite-i pe ceilalți, nici nu le pasă!… Pentru a uni mai mult trupa, o să țin, doar pentru voi, un spectacol dedicat, cu cel mai mare succes al meu de peste ocean, o combinație interesantă de teatru și film.

Spectacolul dedicat lor îl fixase cu câteva zile înaintea plecării ei într-un turneu european. A fost superbă! Juca opt roluri simultan, fiind într-un continuu dialog cu ea însăși, între scenă și ecran, de la adolescenta care părăsea pentru prima dată țara, la bunica înțeleaptă care îi dădea sfaturi, de la distanță. Seara, după spectacol, i-a scris prima poezie:

Actrița

Când copilă, când bunică,
când panteră, când pisică,
este actrița, prietena mea,
se transformă-n ce vrea ea!

Mulți i-ar da soarele și luna,
să-i sărute o dată mâna,
dar, pe ăștia, nu îi vrea,
căci i-ar cere și-altceva!

Deși-i frumoasă de pică,
uite atât cât e de mică,
de nimic nu-i este frică,
muncește, ca o furnică.

Plină de talente și de idei,
cât o sută de alte femei,
de la viață ce o aștepta,
frumoasa și deșteapta mea?

Când a citit poezia pe care i-o dedicase, a realizat de fapt că și el o iubește, deși, în discuția de la restaurant, ocolise delicat răspunsul la declarația ei atât de directă. Ca să-l cunoască mai bine, i-a cerut ultima lui carte, un roman inspirat din iubirea dureroasă de care îi vorbise. Voia să îl citească în deplasarea care urma. La întoarcere, au avut o discuție pe tema cărții:

– Da, e o carte!… N-am mai putut s-o las din mână!… Am avut multe întâlniri, pe care căutam să le scurtez ca să pot continua cu cititul. Și în avion, am citit tot timpul. Le-am spus celor care erau cu mine, foarte contrariați, că era vorba de un nou scenariu la care lucrez.

– Mă bucur că ți-a plăcut!

– Este bazat pe o realitate?

– În cea mai mare parte, da!

– Săracu' de tine!... Cu mine nu va fi așa, te asigur!...

– Este ceva care are legătură cu destinul. Eu nu cred că, într-o iubire, cineva poate fi rău intenționat.

– Atunci, să sperăm că destinul nostru va fi altfel!

În acea noapte, ambii au dormit cu gândul la destin. El avut o noapte plină de inspirație, iar dimineața, i-a scris o poezie pe care i-a și trimis-o:

Destin

Regina mea în cele multe
și-n altele ce or să vină,
privește-n sus și înainte,
nu la-ntuneric, la lumină!

Destule-s rele-n lumea asta,
nu le lua pe toate-n seamă,
doar poți să le vezi și basta,
le-nțelegi, dar nu ai teamă!

Creația în viață și în artă,
dincolo de bine și de rău,
din suflet fie promovată
va îndeplini destinul tău.

Chiar dacă totul nu e bine,
la nimeni nu-i găsi vreo vină,
relele-or să treacă de la sine,
și ele sunt de natură divină.

Când acestea or să treacă,
privește-n jurul tău senină,
totul vine și tot pleacă,
păstrează-ți aura divină!

Zâna i-a răspuns, imediat, tot în versuri:

Dacă aș fi!

Dacă aș fi un cânt,
și-aș fi la tine-n gând,
mereu aș fi cu tine,
oriunde și oricând!

Dacă aș fi un vers,
pentru tine ales
și-aș fi în mintea ta,
acolo aș tot sta!

Dacă aș fi un vis,
de Dumnezeu trimis,
aș fi la tine-n somn,
cu tine ca să dorm!

Dacă aș fi un dor,
aiurea călător,
aș ocoli sufletul tău,
să-ți fie mai ușor!

Dacă aș fi o lumină,
de natură divină,
aș avea o speranță,
să luminez a ta viață!

Nimic din acestea nu sunt,
doar o muritoare, așteptând
să vii de oriunde, oricând,
cu al tău *farmec sfânt*.

Cu o cafea în față, el citea, buimac, poezia ei. Era pentru prima dată când cineva îi dedica o poezie și avea un sentiment ciudat. Dar gândul său era tot la spectacol, la Eminescu, la ratarea rolului:

– Eminescu! Eminescuu! Eminescuuu!…

Iartă-mă că am îndrăznit să te joc în rol de nebun!…

– Soare! Soaree! Soareee!…

Tu ești sursa luminii, deși acum ești cam cu dinți! Brrrr!…

Filosofa Zâna pe balcon, într-o frumoasă dimineață de iarnă, admirând lumina soarelui. Era într-o perioadă fastă a vieții. În puținele momente libere, se vedea cu Alex, la un ceai. El era mereu cu gândul pierdut, iar ea era pusă pe a inventa spectacole, pe care urma să le pună în scenă. Părea că nu dă prea multă importanța timpului necesar pentru repetiții, punând, ulterior, mult stres pe membrii trupei. Într-un asemenea moment, i-a mărturisit ideea că, de mult timp, o preocupă ideea de a face un spectacol dedicat lui Brâncuși:

– Am fost fascinată, încă din copilărie, de Brâncuși. Nu de persoana Brâncuși, ci de ideea de Brâncuși. Probabil, fiind născută în zona unde a trăit el, sunt contaminată de spiritul lui.

– Tu ești contaminată de mai multe spirite! De fapt așa se întâmplă cu toți artiștii. Poate asta îi și diferențiază pe creatori, de toate felurile, de oamenii obișnuiți, sunt mult mai sensibili la spirite. Altfel, nu ar putea crea!…

– Mă miră că tu, om al cifrelor, al lumii exacte, spui așa ceva.

– Așa am fost, dar la un moment dat, s-a întâmplat ceva cu mine, așa într-o doară. De atunci, nu mai pot să tai găini, nu mai omor nici muștele sau țânțarii!... Acum, îi ușui, îi invit să iasă afară din cameră.

– Chiar asa?!...

– Chiar așa, și mă preocupă aceasta. Am studiat problema.

– Nici nu mă mir!... Este ceva nestudiat de tine? Și ce-ai găsit?

– Manifestarea se regăsește printre cazurile studiate de Freud, care a publicat aproape tot ce a tratat, evident fără a da numele pacienților. Creșterea bruscă a sensibilității unei persoane este cauzată de niște modificări apărute la nivelul creierului, pe fondul unor situații extreme trăite. Este cunoscut cazul marelui filozof Nietzsche, care, fiind într-o asemenea stare de supersensibilitate, a asistat involuntar când un individ brutal a bătut un cal, undeva în Italia. A avut un șoc din care nu a mai ieșit până la moarte. De altfel, filosoful s-a numărat printre pacienții unuia dintre profesorii lui Freud, pe care acesta l-a asistat în tinerețea sa.

– Și artiștii, cei care au o astfel de sensibilitate din naștere?... Acesta este talentul lor, poți spune că sunt bolnavi?...

– Nu știu. Probabil aceștia au creierul astfel structurat din naștere. Ce să mai discutăm atâta, am devenit, brusc, un om mult mai sensibil și basta!... Dar, hai să revenim! Ce spuneai de Brâncuși? Și el cred că avea un creier special!...

– Păi, ce să zic?… Se apropie atât aniversarea zilei lui de naștere, cât și Ziua femeii. A avut un mare succes la femei! Mă gândeam la un spectacol despre femeile lui Brâncuși. Am adunat multe pe această temă. Cu ceva efort de a le pune cap la cap, o să iasă un scenariu bun.

– Vezi să apară acolo și treaba aia despre „șampanie cu ceapă”!… Era tare omul!… Avea cele mai simandicoase femei, care l-ar fi dus la cele mai luxoase restaurante, iar el le trata cu combinația respectivă.

– Șampania de la ele și ceapa de la el! Să contribuie fiecare parte cu ceva.

– Apropo de spectacol, dacă vrei să-l jucăm până, cel târziu, de Ziua femeii, trebuie să te grăbești, să nu mai pui trupa „la teasc”, vorba lui Cioran. Noi suntem mai în vârstă și învățăm mai greu rolurile!…

– Hai, nu te mai văita așa, că nu o să ai un rol lung. Doar nu poți fi una din femeile lui Brâncuși!… Femeile din trupă vor avea roluri consistente. Voi, bărbații, veți rosti doar niște citate, spuse de oameni celebri, despre marele sculptor.

– Da, dar unul va trebui să fie și Brâncuși!…

– M-am gândit deja! Va fi Petrică. El, cu barba lui albă, chiar seamănă fizic.

– Da, te-ai gândit bine!…

– Mă bucur că apreciezi alegerea mea. Se întâmplă rar în teatru!

– Știi că am avut și eu un moment când m-am gândit foarte mult la Brâncuși. Culmea, pornind de la treburi profesionale, tehnice.

– Crezi că nu este nicio legătură între artă și tehnică?

– Cândva, așa am crezut, dar acum mi-am schimbat părerea. De multe ori, mi-am pus problema cât este artă și cât este tehnică în creațiile artistice unicat, acolo unde creație înseamnă atât ideea în sine cât și execuția. În domeniul sculpturilor monumentale execuția reprezintă o creație în sine. Este ușor, pentru artist, să gândească o coloană care nu se mai termină, dar este imposibil, pentru un constructor, să o înalțe așa. Am fost implicat într-un proiect legat de reparația de la Coloana Infinitului.

– Am auzit ceva! Eram plecată din țară în perioada aceea.

– Conduceam un institut care, printre multe alte activități, se ocupa și de protecția structurilor metalice împotriva distrugerilor cauzate de condițiile atmosferice. În urma unor decizii guvernamentale, m-am regăsit printre specialiștii din domeniul tehnic, care urmau să diagnosticheze situația în care se afla renumitul monument și, eventual, să stabilească soluțiile tehnice care să se aplice pentru remedierea celor constatate. Aceasta presupunea o serie de deplasări la fața locului.

– Văzuseși Coloana, până atunci?…

– Nu, nu o văzusem! Și acum, când discutăm despre acel moment, retrăiesc emoția pe care am avut-o atunci, când, venind cu mașina pe lângă gardul parcului unde se afla, la un moment dat, după depășirea unui copac destul de stufos ca să acopere orizontul, a apărut acea explozie de infinit pe care ți-o inspiră apropierea. Un ciudat fenomen optic face ca partea de sus să nu se îngusteze, datorită efectului de depărtare, ci chiar să se mărească. Probabil,

datorită faptului că ultima componentă a coloanei este un semiromboid care se termină cu partea de secțiune maximă!

– Și eu am trăit un sentiment similar! Poți asemăna cu ceva, această trăire?

– Da, am mai simțit așa ceva la Luvru. Atunci, când, după o lungă căutare prin imensul muzeu, urmând indicatoarele puse la tot pasul, am ajuns, în sfârșit, și la Gioconda!…

– Revenind la Brâncuși, cum a fost cu proiectul de restaurare?

– Pe lângă grupul de specialiști din domeniul tehnic, mai exista și un altul din domeniul artistic, critici de artă, reprezentanți ai unor autorități locale și naționale, ai unor moștenitori, ai unor presupuși moștenitori, presă, băgători de seamă etc.

– Așa este totdeauna în jurul celebrităților!…

– În urma unor operațiuni tehnice preliminare se constatase că structura interioară de rezistență era ruginită în cel mai înalt grad, iar, ca urmare a acestui „cancer al structurilor metalice", pe înălțimea de câțiva metri de la nivelul solului, interiorul acestei structuri era plin de rugină umedă. În anul 1938, când se construise, nu existau tehnicile actuale de protecție și, probabil din cauze economice, nici nu s-au putut utiliza materiale inoxidabile pentru structura de rezistență. Situația, prin comparație cu sănătatea unui om, era ca și cum ai vrea să-i faci un transplant de coloană vertebrală fără operație. Nu exista decât o soluție, cea chirurgicală. Celelalte soluții ar fi trebuit să fie preconizate încă din faza de proiectare.

– Și reprezentanții părții artistice au fost de acord cu demontarea?

– Nu, evident!... Aceștia se opuneau categoric „soluției chirurgicale", pe ideea că o operă de artă nu trebuie să-și înceteze niciodată existența sa materială, iar demontarea coloanei exact asta ar însemna. Dar o altă soluție nu era posibilă, din punct de vedere tehnic. În scurt timp structura s-ar fi dărâmat, iar daunele ar fi fost și mai mari. Până la urmă Coloana Infinitului a fost demontată!

– Metoda cunoscută, a Oului lui Columb!... Poate pe tehnicieni i-a inspirat Oul lui Brâncuși?... Și, s-au terminat discuțiile?...

– Nici gând! A apărut o altă dispută tehnico-artistică, în ceea ce privește acoperirea de protecție a romboidelor, după demontarea acestora. A fost studiată corespondența lui Constantin Brâncuși din perioada construcției, din care reieșea clar că el ar fi dorit ca romboidele să fie aurite, astfel măreția Coloanei Infinitului ar fi fost și mai evidentă. Dar condițiile tehnice și economice din acea perioadă, în situațiile concrete existente înaintea începerii celui de al doilea război mondial, nu au făcut posibilă îndeplinirea acestei dorințe a marelui autor.

– La momentul restaurării, era posibilă aurirea?

– Da! Chiar acela era și rolul meu acolo. Aurirea devenise posibilă, atât tehnic cât și economic! A fost de luat o decizie foarte interesantă. A trebuit să se aleagă dintre: cum a vrut artistul, dar nu s-a putut atunci, sau cum s-a făcut până la urmă și a intrat în memoria întregii omeniri. S-a ales varianta a doua, ce a realității din momentul creației.

– Deci, a fost un eșec, pentru tine?

– Din punctul de vedere al rolului meu în proiect, da, din punctul de vedere al cunoașterii, nu. M-am gândit mult timp după încheierea restaurării la disputa respectivă, la înverșunarea părții artistice împotriva demontării. Ca tehnician, nu înțelegeam, atunci, rostul acestor dispute din moment ce rezultatul restaurării va fi ceva mult mai durabil, ceea ce este de dorit pentru o creație artistică ce se vrea veșnică. După ce am mai început să cochetez, la rândul meu, cu simbolistica operelor de artă, am înțeles mai bine punctul de vedere al părții artistice! Coloana Infinitului a devenit deja un simbol planetar, un unicat pe care toată lumea îl știe că există, și trebuie să existe acolo veșnic, precum Soarele și Luna sunt mereu la locul lor!

– Foarte frumos spus!… Mă bucur să te aud spunând așa ceva!… Cum ar fi dacă, într-o minunată seară romantică, ai ieși cu iubita la o plimbare, ai vrea să-i arăți Luna, ar exista toate condițiile atmosferice, vremea ar fi frumoasă, cerul ar fi senin, dar, în locul minunatului astru ceresc, inspirator de iubire, de poezie, ar apărea o fereastră tipizată, de tipul celor de pe ecranul calculatoarelor, pe care ar scrie un mesaj sec, concis, fără pic de romantism *„Rog reveniți, Luna este demontată pentru restaurare!…”*.

– Excelent!… Bună metaforă!…

Spectacolul a mers foarte bine. Colegele de trupă și-au jucat rolurile femeilor din viața marelui artist cu multă naturalețe. Petrică a fost un Brâncuși ingenuu, adesea uitând câte ceva din rol, dar

improvizând foarte natural. Una peste alta, a fost un spectacol foarte bun care i-a făcut să uite de supărarea de la spectacolul dedicat lui Eminescu. Spiritul sculptorului nu s-a supărat că a fost făcut afemeiat.

La cheful de după spectacol, Alex și Zâna au dansat până la epuizare și au discutat:

– Știi ce idee mă bântuie, acum, după spectacolul cu Brâncuși?

– Abia aștept!…

– Că, dacă trăiai pe vremea aceea, erai una dintre iubitele lui. Ești legată sufletește de el!

– Mă flatează gândul tău!

– Știi ce experiment am făcut înainte de spectacol?…

– Doamne, sper că nu ai făcut iar ceva legat de alcool!…

– Nu, nu! În drum spre teatru – pentru că tot este și Ziua femeii, m-am gândit să iau niște ghiocei pentru femeile din sală. Am luat o sacoșă de buchețele de ghiocei pe care le-am pus pe mesele de la ușile de intrare.

– Frumos!… Am văzut, am luat și eu unul, dar nu știam cine a avut ideea.

– Dar nu ăsta a fost experimentul.

– Dar care?

– Pe drum, mi-am propus să dau premiu un buchețel fiecărei femei care nu vorbește la telefonul mobil pe stradă.

– Ești rău! Și dacă făceai experimentul pentru bărbați, rezultatul ar fi fost similar. Apropo, care a fost rezultatul?

– De la Piața Amzei până la Teatru am dat, din păcate, doar șase premii.

Dar să revenim!… Spuneai ceva de un volum de versuri!… Pot să-l văd și eu?…

– Ah!… Nu!… Doar l-am scris, nu l-am și publicat!

– Și… nu ai de gând să-l publici?

– Am de gând să-l public, să-i fac o mare lansare, ca-n povești, dar îmi trebuie ceva liniște să mai mă uit pe el, cred că o să mai schimb câte ceva.

– Totdeauna o să găsești ceva de schimbat!… Sfatul meu este să-i dai drumul așa și eventualele modificări le vei face la a doua ediție. Știi cum se zice, „mai binele este dușmanul binelui".

– Ai vrea să te uiți pe el și să-mi spui părerea ta?…

– De ce nu? Cu mare plăcere, chiar și cu ceva interes! Prin poezie poți cunoaște un om.

– În activitatea ta literară, ai făcut și recenzii pentru scrierile altora?

– Da, multe! Unele, chiar foarte reușite! Mă laud și eu!…

– Ce-nseamnă o recenzie reușită?

– Să poți cuprinde ideile din carte într-o formă care să fie în sine o creație. Și critica literară trebuie să fie o formă de creație.

– De ce depinde asta?

– De conținutul cărții recenzate, de inspirație, de sentimentul față de autor, de zodie, de faza lunii etc.

– Faci mișto de mine?

– Nu, nu, vorbesc serios.

– Dă-mi niște exemple, pe înțelesul meu!

– Da!… Un exemplu de recenzie științifică și altul de recenzie poetică.

– Hai, că mă faci și mai curioasă! Nici nu știam că există aceste forme!…

– Recenzia științifică, poate cea mai reușită, am făcut-o unui roman despre Veronica și Eminescu. Caracterizarea personajelor, cei doi protagoniști, plus Caragiale, Slavici și Maiorescu, am realizat-o utilizând principiile sistemice. Este vorba de modul de atingere a țintelor propuse conform unei teorii matematice, teoria sistemelor.

– Matematică!… Nu-mi place!… Spune-mi-o pe cea poetică!…

– Recenzia poetică a fost, evident, la un volum de versuri. Am făcut-o sub formă de poem, unde toate cuvintele și expresiile le-am preluat, într-o anumită ordine, din titlurile poeziilor din volum. A ieșit ceva… superrr!…

– Autorul era cumva o… autoare?…

– Da, de unde ai ghicit?…

– Uite-așa!… Mi-a trecut mie prin cap. D'aia ți-a și ieșit recenzia… și poetică, și bună!…

– Gelozie?…

– Nuuu!… A fost doar așa, o remarcă. Apropo, îți dau cartea mea, doar cu condiția să-i faci o recenzie… poetică… De acord?…

– Cum se numește cartea?

– *Spre Casa Soarelui*.

– Wow!… De ce Soarele?…

– Tot din iubire de Brâncuși. Știi că era foarte preocupat de lumina Soarelui?… Se zice că a vrut să o numească, inițial, „Coloana Soarelui".

– Bine că nu a rămas așa!…

– De ce?

– Ar fi fost o restrângere simbolică. Infinitul este mult mai larg decât distanța până la Soare, care este, totuși, finită.

– Așa e! Totuși, gândirea inițială a rămas întipărită în coloană. Mi-a plăcut mult expresia unui cronicar care spunea: *„În Coloana Infinitului, Brâncuși a sculptat lumina Soarelui”*.

– Frumos, într-adevăr!… N-o știam. Dar, să revenim la cartea ta. De acord cu recenzia poetică, însă îmi mai trebuie și inspirație!…

– Păi, dacă mă iubești, o să ai!…

I-a trimis-o. Un poem fluviu, în stil modern, fără divizări, fără titluri și subtitluri, cu punctuație minimală, dar plin de sentiment. I-a plăcut. Starea în care se afla l-a făcut să aibă și inspirația necesară pentru recenzia poetică promisă:

Spre Casa Soarelui

Io, Soare,
nu doar sursa caldelor veri,
ci stăpânul întregii zări,
voi, cei care iubiți,
în Cetatea mea
sunteți, mereu, bineveniți!…

Timpul nu mai există,
în loc de ceas,
am o inimă de aur,
plină, cândva, cu sânge de taur.
Porni-vom la drum

plecând din iubire,
sperând la nemurire.
Să mă iei cu tine-n zbor,
știind
că mușchii nu mai vor,
să mă lipesc de tine,
să mă topesc de bine!…
O rază din Soare,
o scară mult mai mare,
s-a desprins
și s-a unit cu noi,
urmând bătaia ei,
fi-vom ca niște zei!…

Nu mai avem ochii vieții,
pe Pământ,
ne-am fi lovit de toți pereții,
am cerut sprijin, în șoaptă,
poate, cineva grija ne-o poartă,
am strigat, apoi, ajutor, ajutor…
noi suntem orbi,
nu hrană pentru corbi!...
Doar pădurea ne-a răspuns,
cu un foșnet de frunze,
vântul adia,
spulberându-ni-le în față,
dându-ne așteptări de speranță.
Îngrijorați, ca în al nostru zbor,
ghioceii cosmici să nu-i călcăm,
ascunși sub frunzele stelare
ne așteptau, cu noi să-i luăm,
ca semn cât de mult te iubesc,

voiam să ți-i dăruiesc,
și-n cosmos,
iubirea trebuie întreținută,
o floare, mereu, o ajută,
că iubire fără suferință,
nici acolo nu există!..

Cobor în mine,
pentru a-mi lua timpul,
de a fi mai mult cu tine.
Adunam roua universului,
să ne răcorească,
atunci când mă voi contopi cu tine!
Voiam
să-ți scriu cea mai frumoasă
poezie de dragoste,
ajută mult iubirea,
o leagă cu nemurirea.
Începeam, cu ardoare,
urcușul spre iubitul nostru Soare,
Soare prețios, Soare de aur,
al buclelor de lumină faur,
la, lala, lalala, lalalala,
lalalalalalalalalalalalalala,
acasă,
Brâncuși, de zor, te cioplea,
te cioplea, te cioplea, te cioplea…
pe buric ți-a căzut o stea!…

După secole de poezie,
te-am dezbrăcat, cu credință,
cuprins de o puternică dorință,

mi-am aruncat hainele, în grabă,
nu mai aveam cu ele altă treabă!…
Deodată,
ne-am transformat în gând,
departe de Pământ,
pulbere de stele am devenit,
cu ploaia pe Pământ am revenit!…
Iubirea ni s-a înmulțit,
și tindea spre infinit,
am semănat celule de iubire,
venite din tine și din mine.
Din noi am dat
tot ce aveam mai bun,
grăunțe mici de iubire,
furnicile ducă-le-n cârcă,
cât acestea trăiesc, încă.

Of…
timp rebel, timp rebel,
un du-te vino tembel,
cicluri infinite într-un hău,
spiritul nostru în neantul tău,
mereu vom avea
ceva din neputința ta,
dar nu vom fi sacrificați,
nici noi, nici ceilalți,
regretul de a fi trăit în zadar
va muri în noi și vom renaște,
iar și iar, și iar!…

Când a primit recenzia lui, a rămas pe gânduri. Era surprinsă de interpretarea lui. Înțelegea altfel

propria-i poezie, parcă o scrisese pentru el, înainte de a-l cunoaște. Fusese scrisă pentru celălalt bărbat, care nu a vrut s-o ia de nevastă. Dorea mult să-l revadă, pentru a-l pune în acord cu noua sa viziune, cu noua situație. De unde credea că lansarea cărții este foarte aproape, acum vedea cum aceasta se îndepărta tocmai prin clarificarea ideilor, care trebuiau puse de acord cu forma. Pe de altă parte, dorea să aibă o parte grafică adaptată textului, iar pentru spectacolul de lansare să aibă o vestimentație corelată cu grafica din carte. Multe mai avea de făcut, dar după o nouă discuție:

– Chiar așa ai înțeles tu poemul meu?

– Când spui „chiar", să înțeleg că este de bine sau de rău?

– De bine, de foarte bine!... Nu știu dacă, eu și cartea mea, merităm aceste gânduri.

– Ți-am spus că un rol principal au cartea, autorul, dar și starea mea de spirit. Acum am o stare pozitivă și sunt mai sensibil la partea artistică.

– Doamne!... Trebuie să pregătesc o lansare pe măsură!...

Când s-a trezit dimineața, Alex a găsit un mesaj poetic:

În vis, ți-am spus,
de ce,
Dumnezeu știe,
omule,
nu te mai ascunde
sub pălărie,
că nimeni,

niciodată,
n-o să știe
că tu ai scris
cea mai frumoasă poezie!…
Toți cred că poezia
nu este din harul tău,
ci este scrisă de Dumnezeu!
Asta-i logica, umană,
și așa va fi mereu!

– Doamne! Doamnee! Doamneee!…
Alelei, durere! Alelei, plăcere!…

Foaie verde, măr rotat,
Dumnezeu a plagiat,
a luat versul tău întâi
și mi-a pus inima-n cui!…

– Cupidon! Cupidoon! Cupidooon!...
Parcă sunt un fulgușor
totul pare mai ușor…
tu m-ai învățat să zbor!

Zâna trăia un moment deosebit. După două căsătorii ratate, care veneau după imposibila conviețuire a părinților săi, găsise pe cineva care agrea ceea ce nu acceptaseră cei doi foști soți. Lui Alex îi plăcea teatrul și, evident, că îi permitea și ei să își desfășoare cariera pe care și-o alesese și pentru care făcuse atâtea eforturi. Prin ceea ce arătase până atunci, Alex îndeplinea dezideratele sale. Scrisese niște scenete și o piesă de teatru în trei acte, acceptase chiar să joace mici roluri în scenetele respective.

Era vizibilă plăcerea lui de a participa la repetiții și de a trăi tot ce se întâmpla acolo. Un lucru pozitiv era și deosebita lui capacitate organizatorică, fiindcă folosea bunului mers al activităților trupei. Lăsând la o parte aceste aspecte practice, Alex reprezenta pentru ea un deosebit sprijin moral, un suflet mare.

Ceea ce scrisese în sceneta aceea din spectacolul de debut deconspira un om capabil de înalte sentimente, dezamăgit, oarecum, de faptul că femeile din viața lui anterioară nu l-au putut urma pe piscurile creației. Tocmai aici vedea Zâna rolul ei major. Ea

se considera a fi femeia capabilă și dornică să umple dorul lui de infinit, să îl facă să mai încerce odată, de data aceasta în doi, pe culmile trăirii supreme, prin iubire. Ea îl iubea enorm. Dacă și el ar răspunde la fel, ar fi putut, împreună, să realizeze fapte mari. Ea ar reuși să-și realizeze visul din copilărie, adică să aibă o carieră de mare actriță, înțeleasă și ajutată de partenerul de viață, pe fondul unei vieți calme, bazată pe iubire și înțelegere.

Alex venea dintr-o teribilă întâmplare de iubire, anterioară, care era să-l coste chiar viața. Iubise mult o femeie care, pe fondul unor mari greutăți de viață, nu a mai găsit resursele necesare și pentru a răspunde iubirii lui. A intrat într-o profundă depresie, din care nu reușea deloc să iasă. Când a întâlnit trupa de teatru, a simțit că atmosfera de acolo ar putea fi, în sfârșit, remediul mult căutat pentru durerile sale. Nu căuta o nouă iubire, ci o nouă preocupare, care să-i consume timpul și energia, să-l facă să gândească mai mult la viitor și mai puțin la trecut.

În timp, a observat atașamentul Zânei, dar nu i-a răspuns imediat. Sesizând gesturile ei sincere de iubire, văzând lacrimile acesteia, ori de câte ori discuția ducea spre o imposibilitate a relației lor, el a început să facă o transpunere a situației în trecut, când el iubea nebunește o femeie care nu răspundea la fel. El o acuza, atunci, pe acea femeie de insensibilitate, că folosea adesea noțiunea de prietenie pentru a-i spune că de fapt nu-l iubește. Viața îl adusese să trăiască situația inversă. Acum, cineva care-l iubea îi cerea un răspuns similar, iar el evita

o implicare decisivă. Acest mod de interpretare a momentului îi cerea să fie mai atent, mai înțelegător cu cealaltă parte.

Dar mai exista și o altă problemă, cea de sănătate. Pe fondul de stres, cauzat de activitățile sale administrative anterioare, dar și ca urmare a suferințelor din iubire, făcuse mai multe preinfarcturi și atacuri vasculare cerebrale. Medicii îi recomandaseră să fie foarte precaut la implicarea în trăiri deosebite, care ar putea să-l reintroducă într-un carusel al stresului alternativ, inimă și creier. Când iubești pătimaș, puseurile de tensiune provoacă afecțiuni cerebrale, iar atacurile de panică anxioasă induc disfuncționalități cardiace. Orice exces i-ar fi putut fi fatal, i-au spus-o mai mulți doctori. Gândul îl ducea iar la o idee din cura filosofică a lui Nietzsche, cea referitoare la „Cât adevăr putem suporta?".

Oare ar suporta Zâna adevărul, posibil că, dacă Alex s-ar îndrăgosti nebunește de ea, așa cum îi este felul, atunci ar fi putut muri?...

Fiecare căuta să fie cât mai explicit, unul față de celălalt, dar când se vedeau, plăcerea revederii îi făcea să uite multe dintre problemele serioase:

– Știi că de când ne cunoaștem am devenit mult mai încrezătoare în mine, în proiectele mele de viitor? Îmi inspiri o încredere care mă face mai vie, mai eficientă!...

– Zodia e de vină!... Se zice că este bine să fii prin preajma celor născuți în zodia Gemeni. Sunt deosebit de protectori cu persoanele la care țin.

– Așa o fi!… D'aia încerc și eu să te implic în proiectele mele, tocmai pentru a te avea cât mai mult prin apropiere.

– Nu-mi displace ideea!… Despre ce proiecte este vorba?…

– Am destule, începute și lăsate în voia sorții. Parcă nu am putere să le urmăresc, să le duc la bun sfârșit, deși toate au șanse de reușită.

– De exemplu!

– Păi… cel mai aproape de final, dar și cel mai urgent, este cel cu monografia despre Maestru. De câțiva ani am tot adunat și am lucrat cu cel mai renumit critic cinematografic să scrie o carte despre el, despre cariera lui. Țin foarte mult ca această carte să iasă cât mai repede. Știi că are probleme cu sănătatea, cu memoria, și vreau să scoatem de la el cât mai multe din amintirile sale. A regizat filme cu toți actorii noștri celebri! Amintirile lui sunt o comoară!…

– Da!… Pot să ajut cu ceva?…

– Aș vrea să faceți o întâlnire în trei, Maestru', cu autorul cărții și cu tine, pentru definitivarea formei finale. Doamne, ce o să fie pe mine cu trei maeștri pe cap!… Contez pe spiritul tău sintetic, dar și pe răbdarea ta.

– Ce aștepți de la răbdarea mea?…

– Două lucruri! În primul rând, să discuți cu Maestru' și să mai scoți câte ceva de la el, din amintirile lui despre actorii mari: Dem Rădulescu, Ion Besoiu, Ion Dichiseanu, Emil Hossu, Emanoil Petruț, Stela Popescu, Draga Olteanu, Dana Comnea, Eusebiu Ștefănescu etc., dar și despre regizori: Sergiu

Nicolaescu, Mircea Drăgan, Alexandru Tatos, Dan Pița, Geo Saizescu etc. În al doilea rând, să alegeți împreună fotografiile pentru albumul care va apărea în carte. Trebuie alese vreo zece-cincisprezece fotografii, dintre miile pe care le are. Numai el mai știe în ce conjuncturi au fost făcute acestea.

Știi că are probleme cu memoria, dar dacă este implicat într-o discuție interesantă devine brusc coerent și chiar sclipitor.

– Da, cu mare plăcere!... Cred că o să fie interesant!...

– Când o să vii, să-i aduci ceva de citit din cărțile tale. Îi place să citească și așa te va cunoaște mai mult și sunt mai mult decât convinsă că veți colabora.

– Și... alte proiecte?...

– Hai, să începem cu ăsta și vom mai vedea!...

„Întâlnirea celor trei maeștri" a avut loc în scurt timp. Alex a luat cu el mai multe dintre cărțile sale. Maestru' a ales un volum de eseuri, *Reinventarea omului,* pe care a început să-l parcurgă chiar în timpul discuției. Zâna, luată cu treburile casei, mai trecea din când în când pe la ei. Nu era prea mulțumită de cum decurgeau lucrurile, pentru că, în loc să participe la treaba pentru care se adunaseră, Maestru' citea și se distra, râzând, uneori, în hohote.

– Maestre, până caută ei prin fotografii, fă lista de invitați pentru lansare!

Prin aceasta, ea încerca să-l readucă în activitatea celorlalți doi. După mai multe insistențe, a început să scrie pe o hârtie. Ceea ce aveau de făcut a fost

imposibil să se termine într-o zi, așa că s-au mai reîntâlnit și în următoarele câteva zile. Maestru' tot revenea la cartea respectivă, din care deja „decisese" că va face trei filme, că a doua zi va merge la Consiliul Național al Cinematografiei să facă demersurile necesare. După ceva timp de lucru la monografie, Zâna nu s-a mai putut abține:

– Doamne, ce greșeală am făcut, cerându-ți să-i aduci din cărțile tale. Ce am pățit cu cartea aia a ta! Toată noaptea n-a dormit!… Zor nevoie, să mergem să facem, să dregem pentru contractul filmelor.

– Tu mi-ai spus să-i aduc niște cărți de citit!

– Da, așa e!… Cine și-ar fi imaginat așa ceva? Tot spune de niște discuții la telefon, cu Dumnezeu, cu Dracu'!… M-a făcut curioasă și am citit și eu! Este, într-adevăr, interesantă cartea!… Dar, în loc să facă ce trebuie, ziua, el doarme, că toată noaptea se agită cu filmele din mintea lui!…

– Ei!… Lasă, lasă, că o să finalizăm tot ce am început!… Dacă mai întârziem cu o zi, două, nu moare nimeni!

– Terminați pe naiba! Nu vezi că nici lista invitaților n-a făcut-o!

– Păi… parcă ți-a dat o listă!

– Da!… Mi-a dat o listă de invitați pe care erau trecuți numai morți! Frați de-ai lui, actori, regizori, foste iubite! Uite, așa mă chinui cu el!

– Nu vreau să intru între voi!… Este familia voastră!…

– Ce familia noastră?… Nu începe și tu precum ceilalți!… Eu țin foarte mult la el, l-am salvat de la moarte pur și simplu! Continui să am grijă de el, dar

nu este și nu a fost absolut nimic altceva între noi! Mă refer… ca bărbat și femeie!… Mă gândesc la el ca la tata, căruia i-am dus lipsa toată viața. Și el este bolnav acum, dar este acolo la casa lui, unde îl ajut foarte mult.

– Doamne, ce viață mai ai și tu! Cine ar crede, cunoscându-te doar din imaginea ta de sub luminile reflectoarelor?…

– Dacă ai ști ce eforturi fac!… Hai, că trebuie să sosească și celălalt maestru și să vă apucați de lucru. M-am gândit de multe ori la o nedreptate. Femeile, orice ar face, în film, teatru, literatură etc., nu le zice nimeni „Maestră". Maeștri sunteți doar voi bărbații!

– Bine, maestra mea dragă, ai dreptate!… Așa o să-ți zic de acum!… Eu o să te ajut, cât pot de mult. Uite, încep de acum, cu un pupic!

– Ești nebun?… Vezi că intră cineva!…

Monografia Maestrului a fost gata la timp și lansarea a fost un mare succes. A fost un demers finalizat cu bine și care se cuvenea carierei lui meritorii. După sprijinul dat la elaborare, Alex i-a făcut și o excelentă prezentare într-una din revistele la care colabora, cu titlul: *„Din fundul Moldovei până la zgârie norii din New York, a fost mult de meșterit!…"*.

Titlul de mai sus reprezintă esența amestecului de umor cu seriozitate, a discuțiilor pe care le-a avut în perioada elaborării monografiei cu Maestrul, care era unul dintre cei mai mari regizori români. Autorul cărții era un renumit critic cinematografic, tot un maestru al domeniului. Alex nici n-ar fi sperat

vreodată la o asemenea baie de excelență de care a avut parte în prezența acestor maeștri.

Lansarea a avut loc la Centrul „Calderon". A fost o participare impresionantă, cu personalități culturale de prim rang, precum: președintele Uniunii Autorilor și Realizatorilor de Film din România, președintele Uniunii Artiștilor Plastici, profesori universitari, critici de film și literari, poeți, actori etc. O prezență remarcabilă, de grup, a constituit-o membrii trupei noului teatru care, sub conducerea artistică a Zânei, au recitat din poeziile celui sărbătorit.

Referitor la cartea lansată și la subiectul acesteia, încă din partea introductivă apare discuția despre primordialitatea, în cazul Maestrului, a carierei sau a omului? Pe cât de mare este opera sa, pe atât de fascinant este omul!...

Provine dintr-o familie de excepție, au fost 19 frați, a avut o perioadă de școală și studenție de excepție, l-a avut profesor pe marele George Vraca, a avut colaboratori și prieteni apropiați excepționali, Geo Saizescu, Sergiu Nicolaescu, Eusebiu Ștefănescu, Emanoil Petruț, Sebastian Papaiani, Dana Comnea etc.

Regizorul, care în limba engleză se traduce prin „film director", trebuie să aibă imaginație, să fie și un inventator tehnic, pentru a rezolva multe aspecte tehnice din timpul filmărilor, să fie un bun manager, pentru că el este șeful filmului. El le-a avut pe toate acestea, s-a născut cu ele și apoi le-a perfecționat prin muncă asiduă. Este extraordinar de sugestivă, în acest sens, întâmplarea, povestită în

monografie, despre formarea artificială a curcubeului, prin dispersarea apei dintr-un pom, în curtea părintească, spre disperarea bunicii, care credea că l-a adus pe „Necuratu". Asta înseamnă imaginație, dar și cunoștințe de fizică!... De fapt, imaginația sa a produs mult pentru cinematografia română, fiind autorul multor scenarii de filme, care au fost regizate de el sau de alții.

De la „Păcală", cot la cot cu prietenul său de o viață Geo Saizescu, până la ultimul spectacol, care a avut premiera la New York, gând la gând cu îngerul său păzitor, Zâna, a fost un drum lung, cât o viață, care l-a transformat pe marele maestru, prin multă muncă și dăruire.

O altă latură a personalității Maestrului era cea didactică, de profesor universitar. A format multe generații de studenți. Stilul de predare utilizat, conștient sau nu, specific profesorilor care au performat în domeniul în care predau, a fost cel trăirist. Adică preda studenților ca și cum atunci, în fața lor, ar fi inventat totul. Stilul acesta de predare a fost introdus de Nae Ionescu, în anii 1930, în logică și filozofie și apoi perfecționat de Richard Feynman, în anii 1960, în domeniul fizicii. Este un stil greu de predat, dar deosebit de eficient și de atractiv pentru studenți. Alex aprecia acest stil de predare pentru că și el îl folosea pentru studenții, masteranzii și doctoranzii săi.

Iar, în final, dar nu cel mai puțin important, era vorba de ajungerea la poezie. Da, a scris și un volum de versuri, tradus în mai multe limbi. Scrie o poezie fascinantă, de stare poetică, îndeplinind criteriul de

bază al lui Nichita Stănescu, și anume, că pentru a scrie poezie, trebuie să trăiești poezie. Și… Maestrul a trăit toată viața sa o lungă și frumoasă poezie!… El însuși era o poezie de om!

De fapt, ceea ce îl atrăsese pe Alex la Maestru, era traseul vieții sale. Plecase de la țară, dintr-o familie cu mari greutăți și a ajuns la poezie, prin cinematografie și filosofie, ceea ce făcuse și el, plecând din același loc, de la țară, ajungând tot la poezie, dar prin știință și filosofie.

După decantarea părerilor privind lansarea, s-au întâlnit la o cafea pentru a savura reacțiile pozitive deja apărute. Aveau toate motivele să fie mulțumiți. Fusese un adevărat succes. Deja se puteau gândi la alte proiecte.

– Ce mai face maestra mea?

– Hai, mă, nu te prosti!

– Nu ți-am spus că așa o sa-ți zic? Meriți!…

– Of, Doamne! Abia mă mai țin pe picioare! Sunt moartă de oboseală, dar am satisfacția că a ieșit bine. Am ținut mult ca această carte să apară. Nu se știe cât mai are de trăit și este bine că a putut vedea de ce apreciere și iubire se bucură din partea celor pe care, într-un fel au altul, i-a ajutat sa devină ceea ce sunt.

– Cum s-a comportat azi noapte? Ce a făcut?

– Nimic deosebit! El este în lumea lui! M-a terminat, iar, cu cartea aia a ta! Citește mereu din ea și mereu vrea să plece la CNC să se apuce de făcut film!

– Scuze, nu am știut că se va întâmpla așa!…

– Nu, nu, nu te acuz pe tine! Zic și eu așa!…

– La ce proiecte mai gândește căpșorul ăsta frumos?…

– Of, Doamne! Am două proiecte, foarte importante, foarte diferite unul de celălalt, care chiar s-ar putea ajuta unul pe altul, dar nu mă simt în stare să le duc până la capăt. De câte ori mă apuc, de oricare dintre ele, cedez după câțiva pași!

– Vai, vai!… Ce plin de importanță sună!… Care sunt alea?

– Uneori, îmi este greu și să mă gândesc la ele! Tu îmi dai curaj. Ai ceva special în tine care le dă voință celor din jurul tău.

– Păi, nu ți-am mai spus, este zodia!… Mă bucur de aprecierea ta! Dar hai, spune!

– Iată despre ce-i vorba! Visul meu, din copilărie, a fost filmul. D'asta am ales facultatea pe care am făcut-o, pentru film. Am mai realizat eu câte ceva, niște filme de scurt metraj, dar vreau să fac un film mare!… Unul gândit de mine, produs de mine și în care să fiu protagonistă.

– Și… este așa de greu?…

– Ha, ha, ha!

– Nu râde! Așa este, habar n-am ce presupune producerea unui film! Dar, învăț foarte repede, orice!

– Un film nu este ca o carte!… Privit din toate punctele de vedere, inclusiv financiar, înseamnă ceva de zeci de ori mai mult decât o carte. Un film include și o carte, scenariul, pe care l-am scris deja, de mult timp este gata.

– Tocmai la această parte mă gândeam că te pot ajuta.

– Mă mai poți ajuta încă. Un scenariu nu este gata decât când filmările sunt terminate. Este ceva viu, în continuă evoluție. O să ți-l dau, în forma actuală, să te uiți pe el. Contez pe părerea ta. Ca romancier, ești unul dintre cei mai buni!…

– Chiar sunt curios!… Abia îl aștept.

– O să-i fac o copie și ți-l dau cu prima ocazie.

– Și care ar fi al doilea proiect mare?

– Acesta ține de alt domeniu. Ar putea rezolva și partea financiară a filmului, dar sunt destul de sceptică. Este vorba de recuperarea și introducerea într-un circuit economic a unor moșteniri, destul de importante, pe care le am.

– De obicei, cei pe care îi mai cunosc, cu același fel de probleme, au angajat o casă de avocatură, care se ocupă de tot, și care, la final, este plătită în natură din ceea ce reușește să obțină.

– Știu, am încercat, dar ceva fonduri lichide tot mai trebuie și nu am de unde să le obțin. În acest domeniu este o junglă în care, uneori, mi-e și frică să intru. Acest proiect îl tot amân, nu știu până când!

– Da!… Cred că este bine să separi cele două proiecte. Au ținte și reguli diferite și amestecul lor nu va duce la ceva bun. Hai să rămânem pe proiectul cu filmul. Aștept cu nerăbdare scenariul!…

Clădiseră împreună o lume a lor, unde discutau deschis orice. Ea avea ținte destul de clare, el avea temeri în a alege noi ținte. Ținta ei principală era legată de un viitor comun, care presupunea chiar căsătoria lor. Deși avusese două căsătorii ratate, în a căror rupere nu își găsea nicio vină, ea spera la încă una.

El nu mai credea în nimic, nici în căsătorie, după o experiență nesatisfăcătoare, dar nici în iubire. Ultima iubire îi zdruncinase serios viața și sănătatea! Imaginea din una dintre scenetele sale , unde „El" ajunsese la divinitate, prin iubire, iar „Ea" nu putuse să-l urmeze până la capăt, părea că, acum, se inversase. De data aceasta, Zâna era cea care trăgea înainte iubirea lor, iar Alex încă trăia plăcerea acestei relații, cu temerea să nu trăiască o nouă decepție. Pentru el, ar fi putut fi fatală atât ratarea iubirii, cât și înflăcărarea ei. Vorba lui Charlie Chaplin, „Vine o vreme când și plăcerea doare", îl urmărea de ceva timp. Cu iubirea, însă, nu este de glumit niciodată, ea nu întreabă pe nimeni, nici când vine, nici când pleacă.

Alex căuta o reechilibrare prin două mijloace, care totdeauna i-au creat extaz, dansul și sexul, care, pentru el, păreau a avea ceva în comun. După ce a citit scenariul filmului, au apărut multe de discutat:

– Cum ți s-a părut scenariul?

– Un lucru este foarte bun!… Din start, are o calitate, faptul că după ce am început să-l citesc, nu am mai putut să-l las din mână. Deci, l-am citit dintr-o suflare, cum se zice.

– Încurajator, însă simt că urmează un „dar".

– Da, există mai mulți de „dar", mai exact, trei, unul pentru mine, unul pentru tine și unul pentru scenariu.

– Wow!…

– Wow!…

– Hai, spune, mă interesează!

– De ce am început cu mine?… Pentru că, de când am intrat în lumea literară, tot încerc să-i fac pe cei din jurul meu, mai ales pe cei foarte apropiați, să nu mă mai judece după tot ce scriu în corelare cu viața mea curentă. Nu este obligatoriu ca tot ceea ce scriu să fie copia fidelă a realității; multe, de fapt cele mai multe întâmplări fiind imaginare. Vreau ca eu, vizavi de scenariul tău, unde sunt doar un cititor oarecare, să nu pic în defectul celorlalți, față de scrierile mele.

– Adică?…

– Adică să nu consider scenariul ca pe o realitate a vieții tale!

– Doamne, îmi vine să te mănânc!…

– De plăcere sau de foame?

– Hai, fii serios!… De o viață întreagă aștept să aud aceste vorbe de la un bărbat!… Toată viața mea a fost răvășită pentru că bărbații din viața mea nu au gândit așa.

– Ce vrei să spui?

– Măi, eu am ales calea actoriei din convingere, pregătită să lupt cu orice și cu oricine pentru proiectele mele și… să nu fac compromisuri pentru atingerea țintelor propuse. Am fost atenționată în acest sens de doi dintre bărbații foarte importanți ai vieții mele, de tata și de maestrul Mircea Albulescu, în timpul facultății.

– Wow!… N-am bănuit ce coardă sensibilă am atins!… Ce anume ți-au spus?…

– Tata, deși nu a făcut prea multe lucruri bune pentru mine, mă diviniza!… El mi-a zis prima dată Zâna, de unde mi-a și rămas porecla.

– Ca orice tată pentru fata lui!…

– Mai mult decât atât!… El mi-a zis, când i-am spus că am ales să ajung actriță, „Tu alegi!… Ești frumoasă, vei fi actriță, două motive reale ca să fii mereu o țintă. Femeile frumoase și proaste ajung curve, femeile frumoase și deștepte ajung adevărate icoane. Fii deșteaptă!…”

– Tare!… Era un adevărat filosof!…

– Să știi că da, în felul lui, era!…

– Și… maestrul Albulescu, ce ți-a zis?…

Nu mi-a zis doar mie, ne-a zis la toți și la toate, în timpul cursului. Devenise celebru pentru studenți, spunându-le: „Nu vă curvărisiți! Ar însemna să vă vindeți prea ieftin”.

– Da!… Asta însemnă să ai profesori buni!

– Vrei și o părere a mea, tot ca poziția unui bărbat important din viața ta?

– Abia aștept!…

– Un om liber, bărbat sau femeie, este ca o stea, iradiază toată lumina spre exterior, către toți, asta este menirea lui. O familie este ca o gaură neagră, o închisoare de lumină, are multă lumină, dar o atrage pe toată în interior, așa se constată. Din acest motiv, artiștii nu trebuie să se căsătorească. Dacă totuși o fac, trebuie să știe că dintr-o gaură neagră, prin explozie, pot apărea mai multe stele, dar inversul nu este posibil.

– Wow!… Prea științific, nu-mi place! Am reținut doar concluzia și nu sunt deloc de acord cu ea. Prea mult imposibil în viața asta, dar iubirea învinge și imposibilul!…

– Și… acel „dar” privitor la mine, la ce se referea?…

– Tocmai mi-ai răspuns, prin ce au spus tatăl tău și profesorul Albulescu. Dar, cred că ai putea să-mi explici ce legătură au avut foștii tăi soți cu ceea ce am spus eu mai înainte?

– Păi, niciunul nu provenea din lumea artistică. Cu toate promisiunile inițiale, nu au putut accepta nonconformitățile activității mele de actriță, nu au putut face o diferențiere între viața mea din teatru și film și cea reală. Au căzut în capcana geloziei!…

– Da, grea boală!… Am cunoscut și exemplare feminine!… Mă bucur că de aceasta n-am suferit!

– Nu spune de două ori, nu este timpul pierdut. Apropo, știi cât de tare m-am bucurat când ai acceptat să joci în piesele scrise de tine?

– Da? De ce?…

– Pentru că, astfel, îți vei petrece mult timp cu noi, actorii, la repetiții și vei vedea ce viață grea avem! Nu este o curvăsăreală, cum cred cei mai mulți!

– Ești minunată, la cât de multe poți să gândești!…

– Hai… să ajungem și la „dar”-ul scenariului! Ce este cu el?

– Ei!… Am niște observații. După ce am discutat atât poziția mea cât și poziția ta, cred că există premisele discuției problemelor scenariului, fără pericolul de a fi înțeles greșit. Discutăm, totuși, eu, de pe poziția de scriitor, iar tu, de pe poziția de actor.

– Hai, hai, treci mai repede la partea de fond!…

– Nu știu dacă este de fond sau nu!… Unele dintre observațiile mele pot fi rezolvate de tine, ca

viitoare eroină principală a filmului, prin prestația actoricească, prin joc.

– Adică?

– Păi, o femeie, doborâtă sentimental de refuzul unui bărbat, nu se poate cupla cu un zarzavagiu sau un șofer de taxi, așa pur și simplu. Trebuie introduse acolo niște trăiri intense, niște momente psihologice care preced, totuși, decizia ei. Doar că a început o ploaie mare și a găsit, în ultimul moment, un taxi, nu este suficient. Este adevărat că momentele respective pot fi create prin mijloacele actoriei.

– Vezi, asta îmi place la tine, că și atunci când critici, cauți să găsești și explicații!

– Toate observațiile din scenariu se pot opera. Nu asta este problema. Dilema reală este cea financiară.

– Știi, eu, care am lucrat și prin instituții economice mari, am căpătat ceva din limbajul de lemn al acestora, și anume că nu banii sunt problema, ci încrederea.

– Ei, ai început să vorbești ca la școală! Lasă-mă cu vorbele mari! Ca să fac filmul, am nevoie de bani, nu de încrederea nimănui!

– Asta este partea a doua! Trebuie să convingi actorii, regizorii, producătorii, scenografii, operatorii etc. să aibă încredere în filmul tău, să investească în el. Adică să-și facă fiecare treaba lui, iar banii să-i ia când filmul se va valorifica și va produce bani. Pe mine m-ai convins.

– Trebuie, totuși, și niște bani lichizi, circa zece procente din tot, sper ca măcar pe aceștia să-i pot obține.

– Ești o minune contagioasă!… M-ai făcut să cred că filmul se va face!… Este o binecuvântare să trăiască omul în preajma ta! M-ai molipsit de încredere!…

– Iar tu m-ai molipsit de iubire!

– Hai, că s-a făcut târziu! Maestru' nu se descurcă singur.

– Doamne! Doamnee! Doamneee!…

Fă ceva, ca iubirea să învingă știința!…

– Zâna! Zânaa! Zânaaa!… striga Alex prin somn.

O visa, dar se făcea că se tot depărta de el… Fiind mai atent, și-a dat seamă că, de fapt, era invers, ea stătea pe loc și el dispărea undeva în neant…

L-au readus în realitate vrăbiile care ciripeau pe grilajul de la fereastră. Așa făceau mereu când întârzia cu somnul și nu le punea la timp mâncarea la locul știut de ele. Parcă îl certau…

Teoria lui Alex, cu încrederea și convingerea, a declanșat la ea o concentrare a eforturilor care a condus la atragerea multor persoane dornice să investească în film. La un moment dat l-a sunat, plină de entuziasm, să-i relateze că filmul se va face. Declanșarea exploziei de încredere se produsese deja.

L-a rugat să vină acasă la ea pentru că Maestrul era foarte dornic să aibă o discuție, după ce citise articolul lui cu prezentarea monografiei și a evenimentului de lansare, care deja fusese publicat în mai multe reviste.

I-a dus un buchet de boboci de bujori de țară, roșii, pe care îl luase de la o băbuță, de la scara ieșirii din metrou. Orice femeie născută la țară apreciază mai mult un asemenea cadou decât țipătoarele

buchete prefabricate din flori de import, fără miros și având o multitudine de culori nenaturale.

– M-a înnebunit cu recenzia pe care i-ai făcut-o! A mai lăsat cartea, cea cu reinventarea omului, și acum vorbește numai de articolul tău.

– Ce pot să spun? Nu pot decât să mă bucur că i-a plăcut! Am pus suflet în articolul ăla! În plus, eu am o mare încredere în gustul și sinceritatea lui, motiv care mă face să fiu și mai mulțumit.

– Da, tu ești mulțumit, dar la liniștea și odihna mea nu te gândești? Când îi place ceva, nu mai doarme noaptea, nu mai mănâncă ziua!

– Îl înțeleg, pentru că și eu fac la fel!

– Vai de capu' meu, cu voi doi! Îți dai seama că el, maestru în lucru' cu suflete, a apreciat aceasta. A spus că sunt cele mai frumoase vorbe pe care le-a spus cineva vreodată despre el. Iar acum, când tu ai venit, el doarme! Cum nu a dormit toată noaptea, cred că va dormi trei-patru ore! Hai, să-ți mulțumesc eu în locul lui!

A venit spre el cu un surâs divin, pe care nu-l mai văzuse până atunci. S-au îmbrățișat cuprinzându-se unul pe altul, precum lianele care înlănțuie două brațe ale aceluiași copac, îndreptându-se spre dormitorul care fusese pregătit pentru începutul filmărilor. S-au strâns în brațe până la sufocare, unindu-și părțile vitale (!), încât nu se mai simțeau ca două entități diferite. Ritmul bătăilor inimilor rezona cu universul ciclic al străbunilor din care țâșnise și crescuse până la Cetatea Soarelui coloana pulsatorie, fără de sfârșit, a bunicului neamului românesc.

Căldura astrului ceresc îi topise, căzând pentru un timp în neființă. Încet, încet, extazul erotic era înlocuit de cel poetic, șoptindu-i la ureche, printre sărutări, o poezie care-i răsărise în gând chiar atunci:

Pulbere de iubire

Pășeam sfios
pe scara infinitului,
pornind din iubire,
țintind spre nemurire,
te îmbrățișam,
să mă iei cu tine-n zbor,
simțind că mușchii nu mai vor,
să mă lipesc de tine,
să mă topesc de bine.
Vom fi cândva doar gând,
departe de pământ,
radiind în univers
ceva ce mulți n-au înțeles.
Pulbere de stele,
noi vom fi,
cu ploaia, pe Pământ,
vom reveni,
iubirea noastră
va trăi din nou,
făcând universului cadou
un nou infinit,
din semințe de viață,
celule de iubire,
născute din tine și din mine.

Când și-au revenit, la întoarcerea în sufragerie, și-au mai furat un sărut tocmai când intra Maestrul, care abia se trezise:

– Măi, copii, de ce nu o faceți până la capăt? Iubirea, ca și viața, nu așteaptă pe nimeni! Odată dispare, și e păcat pentru ce puteai face și n-ai făcut.

– Doamne… Doamne… hai… discută odată cu el, abia te aștepta!… Apoi, mergi acasă și scrie-mi cum vezi tu situația noastră!… Dumnezeule, Doamne sfânt, ce-am făcut?… Iartă-ne, păcătoși ce suntem, este postul Paștelui!…

Alex nu a dormit toată noaptea care a urmat. Simțea ceva fără început și fără sfârșit. Se descărcase de dorință, dar se încărcase de iubire. Se destresa de ceva, se stresa cu altceva. Lăsând în grija Domnului și pe cele bune, și pe cele rele, a început să scrie, iar când a terminat, i-a trimis rezultatul, care avea și un titlu:

Întâlnirea din cer

Eram cu mintea mai mult în cer decât pe Pământ, după căderea din înălțimi nebănuite, unde ajunsesem în urma unei iubiri neîmplinite, foarte dureroasă, deși conform teoriei omului ciclic, există mereu capacitatea de revenire, aceasta fiindu-mi familiară, fiind, într-o variantă nouă, dezvoltată chiar de mine. Depresiv, cautam motivații noi, conjuncturi inedite, energii spirituale, pentru a inița o nouă creștere. Așa am găsit și am aderat fără reținere la un grup care punea baza unei trupe noi de teatru. Sufletul acestei încercări, Zâna frumoasă a poveștii, plutea undeva deasupra noastră a celorlalți. Constatam,

atunci, că multe lucruri le făceam incorect: nu știam respira, nu știam sta corect pe picioare, nu știam pronunța bine cuvintele, deși toți credem că acestea sunt niște deprinderi, pe care le avem din naștere și nu trebuie învățate. Și am dobândit capacitatea de a sta bine pe tălpi, de a respira, din plămâni dar și din stomac, de a vorbi cu dicție, citind corect toate literele cuvintelor, respectând în același timp și spațiile dintre ele. Vorba lui Matei Vișniec, din „Cabaretul cuvintelor", mă obișnuisem să dau importanța cuvenită și spațiilor dintre sunete, dintre cuvinte, dintre gânduri, fără de care vorbirea nu ar avea ritm, nu ar avea cadență.

În focul muncii cu noi, cei din trupă, Zâna frumoasă părea a se transforma și ea într-un fel, devenind ca o dresoare, care folosea toate mijloacele necesare, atât șoapte cât și țipete. Am început să o cunosc mai bine și am constatat, cu deosebită apreciere, că Zâna noastră nu era doar frumoasă ci și deșteaptă, ceea ce sporea șansele noastre de a face ceva deosebit, chiar dacă nu mi-a plăcut niciodată să țipe cineva la mine. Probabil, pentru că îmi făcusem plinul de încasat țipete, de la tata, din perioada copilăriei!…

Ea, crezând în noi, și noi crezând în ea, am început să abordăm piscuri tot mai abrupte ale artei, apropiindu-ne chiar și de mitul lui Eminescu. Spiritul marelui poet ne-a pedepsit cutezanța de a-l judeca și spectacolul respectiv a fost ratat. Nereușita noastră a fost tratată cu „…asta este!…" de ceilalți, doar noi doi am suferit, chiar am plâns, fiecare separat, la început; împreună, ulterior, ea de

durerea nereușitei, iar eu, în plus, și de durerea ei. Așa am constatat că, de fapt, noi ne iubeam!... Și ne-am și spus-o!...

Când Zâna noastră ne-a dedicat un spectacol, nouă celor din trupă, am realizat adevărata sa valoare, poziția ei în lumea artistică, în societate. Bărbați de bărbați stăteau la coadă să-i spună câteva vorbe, să-i sărute mâna sau s-o sărute pe obraz. De cine o va conduce după aceea la restaurant, noi, cei de-ai casei, nici măcar nu ne puneam problema că am avea vreo șansă!... Iar cine o va conduce și acasă, era de domeniul viselor!...

Când, în sfârșit, am ajuns eu la ea acasă, am constatat că, de fapt, Zâna mea frumoasă și deșteaptă era o „cenușăreasa", dar una specială, care nu caută niciun prinț!... Muncește din greu pentru a-și susține rudele în vârstă, își face singură toaletele, în care strălucește în spectacole, le cară singură dintr-un loc într-altul, muncește ca o albină. Face de toate!... Și, în plus, dar înainte de toate, are grijă, ca de ochii din cap, de Maestrul, o poezie de om, mentorul său, fostul ei profesor, colaborator la scenarii, la spectacole etc. Era încă o legătură a ei cu cerul, pe lângă cea artistică. Toată viața acestuia a fost o permanentă comunicare divină, iar când nu a mai putut, fizic, să se întrețină singur, l-au părăsit toți. L-am ajutat noi, ajungând, astfel, să formăm un triunghi ale cărui vârfuri, legăturile celor trei laturi, se găseau în cer. Creația este o atribuție divină și este dăruită de Dumnezeu unui număr restrâns de oameni. Unul dintre cei mai remarcabili este

Maestrul, care nemaifiind în deplinătatea funcțiunilor fizice, este ajutat de îngerul său păzitor, Zâna. În afară de aceasta, ea făcea cumpărături, mâncare, curățenie, își aranja toaleta, foarte repede, și apoi seara ajungea pe scenă, fiind totdeauna strălucitoare, fizic și mental.

După spectacol, târziu, acasă, discuțiile erau plasate într-un spațiu nedefinit, între realitate și divinitate, acestea fiind, în sine, o contribuție la creație, desfășurându-se prin dialoguri de tipul rațional-irațional:

– Maestre, monografia este aproape gata! Mai trebuie alese doar fotografiile pentru albumul de la sfârșitul cărții.

– Păi, de ce să le alegem?

– Pentru că sunt prea multe.

– Nu, nu sunt prea multe!

– Cum nu sunt multe?... Sunt aproape un metru cub de fotografii!...

– Să le lăsăm pe toate!...

– Îî!... Hai să discutăm și lista de invitați pentru evenimentul de lansare.

– Da, da, da!... Să nu uităm să-l invitam și pe tata!...

– Maestre, dar tatăl dumneavoastră a murit de mult timp!...

– Nu, nu, nu!... Să-l invităm și pe el!... Ha, ha, ha!...

– Ce vă distrează atâta?...

– Uite, aici, în cartea asta, este interesant. Trebuie să facem scenariu după ea!... Sună la CNC să facem

un program de lucru. Să cheme pe cutare, pe cutare, pe cutare!….

– Dar… toți au murit!…

– Nu contează!… Uite, tot în cartea asta, care vorbește de reinventarea omului, spune că poți vorbi la telefon cu oricine. Și cu Dumnezeu, și cu Dracu'!

– Cum așa?…

– Foarte simplu! Cu Dracu' faci numărul 666 și vorbești cât vrei!

– Auzi, tu înțelegi ceva din toate astea? se adresă ea lui Alex, care până atunci asistase distrat la discuție.

– Da!… Este foarte simplu!…

– Hai, că mă înnebuniți amândoi!… Ce este așa de simplu? Este o nebunie!

– Este simplu, că te iubesc!

– Și asta e o nebunie! Este clar! Ați înnebunit amândoi!… Atunci, este simplu și pentru mine! Hai, la culcare!

Dimineața, Zâna, care se trezea mereu devreme, admira, de la fereastra deschisă, natura:

– Ce zi frumoasă!… A venit porumbelul la trandafirul galben de la fereastră, trandafirii roșii au înflorit la maximum, bujorilor țărănești, pe care i-ai adus ieri, li s-au spart bobocii…

– Tot mai vrei să înțelegi ceva?

– Nu!… Doar constat, s-au îndrăgostit și florile!…

– Dacă sunt naturale! Tot ce este natural iubește!

– Da, iată, papagalul a dat jos papagalița aia de plastic pe care i-ai pus-o lângă el în colivie!

– Păi vezi, dacă nu este naturală? Și papagalul este de acord cu ideea mea! Vrea și el o parteneră naturală!

– Stai!... Se aude ceva din cameră, de la Maestru!...

– Ce este drăguțule?... Ce vrei să spui?...

– Cu Dumnezeu cum se poate vorbi? La ce număr trebuie să sun?...

– Îî!...

– Îî!...

– Da, da, da, am înțeles!...

– Ce ai înțeles, Maestre?...

– Că în cazul lui Dumnezeu este altfel!... Mă sună el pe mine!...

Ipotetica „Întâlnire din cer" i-a trimis-o noaptea târziu, imediat ce a terminat-o. Spre dimineață, după un somn scurt și agitat, nu s-a simțit bine, dar s-a apucat din nou să scrie. Tocmai realizase că era noaptea de Florii. În acea noapte, avusese ceva de discutat cu Dumnezeu. Visase că florile care se dau cu o săptămână înaintea Paștelui sunt de fapt flori de înmormântare, pentru că ele prevesteau moartea lui Iisus Christos. Poeziile îi veneau în cap doar noaptea, iar el le considera ca pe niște mesaje divine:

Noaptea de Florii

În noaptea de Florii,
fără a mă aștepta,
m-a sunat Dumnezeu,
ca să-mi spună ceva.

Ia-ți inima și creierul,
veniți la Mine, împreună,
spune altora ce vrei,
Mie nu poți să-mi spui
vreo minciună!
Poti aduna multe
în inima ta,
poți s-o ții ferecată,
sau s-o dai altcuiva.
Vezi ce faci, însă,…
viața cum ți-o petreci,
să nu ocupi, prematur,
noul tău loc de veci!

Era referire la o problemă care-l preocupase în ultima perioadă, preluarea unui loc de veci, la care avea dreptul gratuit pentru meritele sale recunoscute de autorități prin diferite ordine și medalii și pe care o tot amânase.

I-a trimis și aceasta poezie.

Zâna, surprinsă de tonul ultimei poezii, i-a trimis SMS-uri, apoi e-mail-uri, apoi l-a sunat… l-a sunaat… l-a sunaaat.

Niciun răspuns!…

– Alex! Aleex! Aleeex!…
– Mamă! Mamăă! Mamăăă!…
– Doamne! Doamnee! Doamneee!…

Nicolae VASILE

Data și locul nașterii: 16 iunie 1954, Ludești, Dâmbovița
Părinți: Gheorghița și Ștefan
Ocupație: Profesor universitar
Studii liceale la Găești și Mangalia, studii universitare și doctorat în științe tehnice la București
Asociații profesionale:
Membru al Academiei de Științe Tehnice, din 1998
Membru al Societății Scriitorilor Târgovișteni, din 2011
Membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști, din 2015

Debut publicistic în reviste:
Despre cercetare, editorial-eseu, Revista Lucrările ICPE, Nr. 1-2, București, 1996

Debut literar în volum:
Punctul de sprijin, Editura Mediamira din Cluj-Napoca, 2000

Publicații tipărite:
Cărți:
Punctul de sprijin, roman, ediția 1, Editura Mediamira, Cluj-Napoca, 2000
Punctul de sprijin, roman, ediția 2, Editura AGIR, București, 2007
Echilibrul Marinarului, roman, editura AGIR, București, 2006
Știință și prejudecăți, eseu, ediția 1, Editura Electra, București, 2010
Reinventarea omului, eseu, ediția 1, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2011

Reinventarea omului, eseu, ediția 2, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012

Omul ciclic, poezie, Editura AGIR, București, 2013

Taxa lui Caron, poezie, Editura Editgraph, Buzău, 2014

Știință și prejudecăți, eseu, ediția 2, Editura Electra, București, 2014

Universul ciclic, poezie, Editura LAURENT, București, 2015

Românul ciclic, proză scurtă, Editura AREFEANA, București, 2015

Dominoul iubirii, roman, Editura INSPIRESCU, Satu Mare, 2015

Dominoul iubirii. Raiul, roman, Editura AREFEANA, București, 2016

Sistemismul, filosofie, Editura Favorit, București, 2017

Grădina Domnului, poezie, Editura Amanda Edit, București, 2017;

Ioșca, Sică și Mitică, proză scurtă și teatru, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2017

Ingineri scriitori și publiciști, Editura AGIR, București, 2017

Antologii:

Cuvinte sculptate, Antologie de poezie, Lenuș Lungu, Cafeneaua literară, 2014

Limba noastră cea română, Antologie de poezie, Ligya Diaconescu, STAR PRESS, Editura OLIMPIAS, Galați, 2014

Privește visând, iubito…, Antologie de poezie și proză, Trandafir Sâmpetru, Colecția Grai Românesc, Editura Editgraf, Buzău, 2014

Din livada înflorită a iubirii, Antologie de poezie contemporană, Ionel MARIN, Editura EMMA, 2014

Scrieri pentru istoria literaturii române, Antologie de poezie, Trandafir Sâmpetru, Editura Editgraph, 2015

Publicații on-line:

Cărți on-line:

Taxa lui Caron, volum de poezie: http://en.calameo.com/read/00013741739d74392c11b

Punctul de sprijin, roman: http://lenusa.ning.com/group/bibliotecacronopedia/forum/topics/nicolae-vasile-punctul-de-sprijin?xg_source=activity

Reviste și poezie on-line:

http://www.poezie.ro/index.php/author/0039629/Nicolae_VASILE

http://english.agonia.net/index.php/author/0039629/Nicolae_VASILE

http://espanol.agonia.net/index.php/author/0039629/index.html

http://clubulcafeneaualiterar.ning.com/members/NicolaeVASILE

http://www.agir.ro/literar-ing/

http://clubulcafeneaualiterar.ning.com/grupuri/revista-chronos-penita-de-aur

http://revistabogdania.ro/arhiva-revista-bogdania

Poezie recitată on-line:

The cyclical Universe, traducere în limba engleză și recitare Andrei Armeanu

The cyclical Universe, Genesis

https://www.youtube.com/watch?v=7v329Q_-BAA&index=1&list=PLb5mg_laAtuQQYsf7k1n_Z81s04v3RlCg

The cyclical Universe, Apotheosis

https://www.youtube.com/watch?v=HBtmf_GDj-w&list=PLb5mg_laAtuQQYsf7k1n_Z81s04v3RlCg&index=2

The cyclical Universe, Apocalypse

https://www.youtube.com/watch?v=Vu8NrXmNA0s&list=PLb5mg_laAtuQQYsf7k1n_Z81s04v3RlCg&index=3

Texte muzicale:

Lieduri:

Lumina de Paște: https://www.youtube.com/watch?v=G-jysq-VAmF8

Dor: https://www.youtube.com/watch?v=7lMR4-eLBTU

Aproape departe: https://www.youtube.com/watchv=TyqbT4wXEhQ

Compozitor și pian: Daniela Stoicescu

Voce: soprana Adina Ciocoveanu

Muzică ușoară:

Adresa Cheia cerului, pe Youtube:

Compozitor și interpret: Gregorio de Romania;

https://www.youtube.com/watch?v=zw5E94jRv8o

Publicații în reviste:

Literar ing, Gândul Anonimului, Chronos, Bogdania, Apollon, Independența Română, Amprentele sufletului, Cronica Timpului

Referințe critice:

Aurelian Ionuț: Revista **Cristalul**, Nr. 8, 2001, p. 6.

Emil Vasilescu: Revista **Biblioteca**, Nr. 8, 2002, p. 247-248

Cristi Groza: Revista **Apollon**, Nr. 20, 2011

Constantin P. Popescu: Blog **Semn de carte**, 5 decembrie 2012

Michaela Al. Orescu: Revista **Apollon,** Nr. 3(46), martie 2014 Revista **Bogdania,** Nr. 4, Martie 2014, Nr. 8, februarie 2015

Vintilă Anastasescu: Revista **CHRONOS- Penița de aur**, nr. 19-20-21, 2014, Revista **Amprentele sufletului**, Nr. 2, aprilie 2015, Nr. 4, Iunie 2015, Revista **Bogdania**, Nr. 11-12, iunie 2015

Maria Niculescu: Revista **Bogdania**, Nr. 11-12, iunie, 2015

I.C. Ștefan, Revista **LITERE**, Nr. 9(186), septembrie 2015

Premii literare:

Reinventarea omului, Premiul „Costache Olăreanu" al Societății Scriitorilor Târgovișteni, pentru eseu, pe anul 2012

Taxa lui Caron, Premiul pentru poezie al Revistei BOGDANIA, pe anul 2014

Dominoul iubirii, Premiul pentru roman al Revistei BOGDANIA pe anul 2015

Activități literare:

Redactor șef la Revista **„Lucrările ICPE"**, 1993-2005

Coordonator al Cenaclului literar **„Literar ing"** al AGIR, din anul 2013

Redactor șef la Suplimentul literar **„Literar ing"** al Revistei **Univers Ingineresc**, din anul 2013

Director la Revista **Cronos-Penița de aur**, din anul 2013

Senior editor la Revista **Bogdania**, din anul 2013

Senior editor la Revista **Amprentele sufletului**, din anul 2015

Senior editor la Revista **Cronica Timpului**, din anul 2015

Referințe:

Wikipedia: Poeți români contemporani

Florica Andreescu: Monografia Comunei Ludești, județul Dâmbovița, Editura Transversal, Târgoviște, 2009

Mihai Stan: Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare, Editura Bibliotheca, Târgoviște, edițiile 2013, 2015

George Toma Veseliu: Istoria literaturii târgoviștene contemporane. Școala artistică și literară de la Târgoviște azi, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2015.

Tiparul executat la **Semne**, tel. 021 667 08 20